

VŽDYŤ JSEŠ Z PÍSKU

Jiří Pražák

vyskytovat v Rusku. Nebyla v obchodech ani na tržišti. Několik brambor Ruský instruktor přinesl po velkých potížích, až dva dny před odjezdem. Vajíčka nesehnal nikdy. Ragy se tomu brzy přestal divit. Za dlouhou dobu pobytu v horách byl třikrát pozván do společné jídelny na oběd nebo večeři. Do té doby nikdy neochutnal jáhly, proso, cizrnu a čirok. Při tvrdých podmínkách v horách, byl vděčný za všechno. Patří za ta pozvání velké díky, panu Chlebovovi.

Kaše z těchto chudých plodin se tu podávala pokaždé. Tady musí být lidé skromní.

Za zmínku stojí maso. Kupodivu i to zde bylo. Tedy pokud se záhadné kousky šlach, povázek a tuhých chrupavek za maso dá považovat. Jako odborník s maturitou z hygieny potravin, nebyl schopen určit z které části zvířete ona flaksa pochází.

Po nějakém čase Ragyho začali v ruském táboru znát, jelikož často přicházel žádat Chlebova o pomoc. Místní šéfové ho uctivě zdavili. Tak se stalo, co muselo zákonitě přijít. Navštívil zdejší toaletu. Turecký záchod je praktická záležitost, pro našince však naprostá podivnost. Tento byl improvizovaný a nalézal se uprostřed malé chatky. Mezi dvěma prkny v podlaze byla vyřezána malá díra.

Řekl si, že obřad provede rozvážně. Nesmí po sobě zanechat žádné znečištění. Malý otvor bude terčem, který úspěšně zasáhne. Posadil se do hlubokého podřepu. Hleděl přes stažené kalhoty na malou škvíru v podlaze. Soustředěně vyměřoval vzdálenost. Měl starost, aby neztratil rovnováhu. Nikde okolo nebyla žádná zástěna nebo cokoli, čeho by se dalo přidržet, případně poskytlo soukromí. Taková zpanštelost se tady neuznává. Doufal, že ho nikdo nezastihne v tak choulostivém okamžiku. Zákon schválnosti však zafungoval perfektně. Uprostřed té

vyměřovací snahy, vstoupila dovnitř místnosti trojice hlavounů. Bílá zadnice jim zasvítla v ústrety. Nijak je ta situace nezaskočila na rozdíl od nešťastníka v intimní pozici.

„Zdrástvuj,“ řekli jednohlasně a postavili se ke žlábků určenému k močení.

„Zdrástvuj.“ Odpověděl Ragy a současně se úspěšně trefil. Rád by však za výtvozem skočil, aby nemusel takové ponížení dále vychutnávat.

Je jisté, že náš velký vzor se potácel v problémech, protože tragikomické okamžiky přicházely všude a ve všem. Staří aparátníci odešli do propadlišť dějin. Na špici se topil Gorbačov, probíhala perestrojka, glásnosť a suchoj zákon. Něco však fungovalo v době rozvratu perfektně. Ragy se o tom přesvědčil na vlastní oči.

Zájezd byl považován za úspěšný. Něco se vylezlo a jeho „neomalení svěřenci“ i on sám, projevíli zájem, učinit rozloučení s Kavkazem. Taková událost se u horolezců nikdy nekoná na sucho. Vypravil se tedy za Chlebovem zjistit, co se v té věci dá udělat.

„My chočem nemnožka popit', u nas takaja radost', my byli na veršině,“ vznesl požadavek. Obával se, že nic nebude. Suchoj zákon se nikdo neodvází překročit. Nebo jakýkoli alkoholický nápoj prostě nebudou mít.

Pamatoval na zážitek, který mu vypravoval Kika. Vypravil se s přáteli do velkého hotelu v Čegetu na Kavkaze. Svoji honosností vzbuzoval dojem, že tam nebude nic chybět. Vyjeli výtahem do horního patra, kde byl bar. Těšili se na sklenku dobrého pití. Dříve než si stačili cokoli objednat, přitočil se k nim číšník.

„Malčiky, vodky u vás jest? /Hoši nemáte vodku?“ otázal se spiklenecky. Rozhlížel se při tom vyděšeně na všechny

strany, zda ho někdo nevidí. Měl pocit, že jenom inostranci mu mohou pomoci od „žizně“.

Ragy před léty procházel Oděsou. Několikrát se překvapil, když proti němu vyskočil z průjezdu muž a ukazoval dva zvižené prsty. Chvilí před tím viděl jiného jak mu ukazuje tři prsty. Nereagoval protože netušil oč se jedná. Později se dozvěděl, že to byla „obchodní nabídka.“ Měl si s ním na půlku koupit lahev vodky a někde ve skrytu tmavého průjezdu ji společně vypít!

Tato země, kde zítra znamená večera, jak napsal Fučík a tvrdili komunisté je zdrojem překvapení. Na jedné straně se létá do kosmu, na druhé neseženete základní věci na místech, kde mají být, pomyslně si Ragy. Při těchto poměrech bych se překvapil, kdyby Chlebov řekl, že alkohol sežene. Podíval se na něj s očekáváním.

„Ja dumāju, čto éto vazmožno,“ řekl velký pomahač. „Zavtra prichadi sjudá. Pojechajem! Vodky budět!“

„U menja vodky plocho jest', ja tolka Gruzinskoje,“ poznamenal Ragy, svojí chatrnou ruštinou. Mýlil se, nemohla být chatrná, když mu rozuměli. K jeho překvapení ho tady považovali za Rusa. Několikrát se ho ptali, zda náhodou není Rus, někde od Baltu. Prý má tamnější přízvuk. Hagen tvrdil, že budu jediný, kdo tu bude znát jazyk, vzpomenu si. Trochu pravdy na tom je.

Chlebov pokračoval. „Vsjo budět. Napisáj čevó molodeci chočút.“

Večer v táboře, hoši vznesli své požadavky. Vodka nezvítězila. Gruzínský koňak byl obecně znám, jako kvalitní pití. Vyhrál u většiny, byť málokdo věřil, že se vůbec nějaký alkoholický výrobek, podaří získat. Informaci, že si mohou cokoli vybrat, nikdo nebral vážně. Nedůvěřivý Sojkin se s tím nepáral a objednal si vodku.

„Budeme rádi, když přineseš, aspoň tu,“ vyjádřil obavy

Kintl.

Po obědě následujícího dne, přijel ke bráně Ruského tábora Záporožec. /Ragy prozíravě přišel dříve a dočkal se kaše z neznámých obilnin se záhadným masem/.

Pár těchto automobilů jezdilo v Československu. Byly známy jako nespolehlivé a dýchavičné. Jejich majitel si mohl lehnout pod vůz a zůstat tam navždy. Pro samé opravy by se stejně nikam nedostal.

Za volantem seděl muž vysloveně podezřelého zjevu. Mafián od prvního pohledu. Neodpověděl na pozdrav. Po celou cestu nepromluvil. Vyrázil vpřed až se plechy třáslly. Motor vydával klepavé zvuky. Vzbuzovaly dojem, že se co nejdříve ozve rána, po kterém se navždy zastaví.

Prašnou cestou ve vesnici právě procházelo stádo dlouhosrstých angorských koz. Staříčkový Balkarco – Chabardinec s tubetjkou na hlavě je poháněl holí. Ragy doufal, že auto aspoň zpomalí. Řidiče to nenapadlo. Ani nezatroubil. Plachá zvířata se stačila rozprehnout, ale dědula musel těsně před nárazem, udělat mistrnou piruetu. Leckterý krasobruslař by záviděl.

Během cesty se podobná situace, ještě několikrát opakovala. Řidič se choval ekologicky. Šetřil klakson, zřejmě aby nerušil lesní zvířenu. Použil jej pouze párkrát. Těšilo ho, přiblížit se k vyhlédnuté oběti a donutit ji zatroubením k zoufalému skoku. Tak se tady chovají normálně, napadlo českého pasažéra.

Auto zahalené v oblacích prachu odbočilo na polní cestu. Vjelo do lesa. Kupodivu se nerozpadlo na tankodromu, který následoval. Zastavilo po několik kilometrech u malého loveckého srubu. Mlčenlivý muž jej odemkl. Uvnitř byla tma, protože těžké okenice byly zavřené. Dovnitř pronikalo jen světlo otevřených dveří. Místnost

byla plná regálů. Sahaly až ke stropu. Lahve alkoholu mnoha značek se na nich slibně blyštěly. Takový obraz neuvidíte ani ve specializovaném obchodu. Přesvědčivý důkaz, že přece jenom, tady něco funguje dobře.

„Děngy u tějba jest?/Máš peníze?/“ poprvé promluvil podivín.

Ragy přikývl a dočkal se další věty, zakončené rozmáchlým gestem směrem k řadám lahví. „Nu pasmatři! /podívej se/.“

Vybral značky alkoholu dle svého seznamu a nastrkal je do kletru. Odpočítal „podnikateli“ zanedbatelnou částku, včetně spropitného. Cesta nazpět probíhala stejně. Při průjezdu vesnicí všichni stačili uskočit.

„Takaja u nas žizň /takhle my žijeme/,“ řekl Chlebov na rozloučenou.

*

*

*

Než vyrazili na lezení, vytáhl Kintl, bílou obálku. „Kdybych se náhodou nevrátil, pošli to poštou.“

„Já ti dám svoji,“ opáčil jeho spolulezec.

Pohlédli na sebe a pousmáli se. Nemuseli se více domlouvat. Dobře věděli oč se jedná. Na kolegu se lze spolehnout. Určitě by vše potřebné zařídil.

„Pánové já беру nahoru Aljošu /ruský tlakový, benzinový vaříč/, víte jak je těžkej, musíte vzít benzin,“ řekl Ragy před výstupem na Ušbinské plató.

„Samozřejmě! My nezapomeneme,“ ozvala se hromadná odpověď.

Na polovině cesty k hoře si postavili stan. Udělali večeri. Aljošou roztopili sních a potom v něm uvařili rýži. Palivo ubývalo.

„Máte ten benzin?“ otázal se Ragy.

„Jistěc.“ Zaznělo v odpověď přezíravým tónem. Nedůvěřivý tazatel byl umlčen.

Ranní lezení ledopádem se zdálo být bez problému. Pouze pětimetrové trhliny, nekonečně hluboké, strašily každého. V Tatrách takové terény neviděli. V jednom případě byla propast spojena ledovým mostem. Ten se v nejužším místě propadl. Museli skákat v mačkách přes hlubinu z jedné ledové špice na druhou. Zdolat kilometrové převýšení ledopádem není snadná záležitost. Trvá to dlouho a bere to sílu. Nahoře s potěšením zjistili, že nemusí stavět stan. Nalezli ledovou jeskyni, vyhloubenou lidmi, jako záhrab.

Při zdoluhavé námaze ztratily jejich těla značnou dávku tekutin. Začali tavit sníh, aby si udělali čaj. Vaříč se nadějně rozhořel, pak zaprskal a zhasl.

„Měli jste dolejt benzin, vy pitomci!“ vybuchl Ragy.

Hoši se na sebe podívali. Vyšlo najevo, že jej nikdo nemá. Začali se navzájem obviňovat. Starší horolezci je pozorovali. Překypovali zlostí, ale nechtěli dymchat hádku. Raději mlčeli. Vedla je zkušenost s bojem proti ponorkové nemoci. Počkali až se dusná atmosféra rozplyne sama.

Kousek výš měli velký stan Ruští alpinisté. Ragy se tam musel vypravit. Vyžebrał do Aljoši plnou nádrž. Věděl, že sami mají málo a více jim nepomohou.

Po návratu oznámil všem: „V noci si dejte do spacáku lahve a tavte si v nich sníh na pití. Vaříč bude stačit jen na jednu večeři a snídani. Jakmile zítra vylezeme, poženem hned dolů.“

„Když rozložíte karimatku na slunce, také něco natavíte,“ přidal Sojkin. Před chvílí tuto metodu úspěšně vyzkoušel v červácích zapadajícího slunce.

Nikdo neprojevil špetku nevole. Za omezený režim si

mohou sami. Tvrdé podmínky příliš nevadily. Většina byla schopna pokračovat v plnění programu. Padla Užba a Bžeduch.

Kintl s Ragym vyrazili na sestup jako první. Domluvili se, že cestu vezmou jedním rázem, až do základního tábora. Lézt nahoru celkem šlo. Ale slézání ledopádem není nic snadného. Trhliny se rozšířily. V jejich obrovitých tlamách by člověk zmizel jak nic. Jištění přes cepín nic moc neudrží. Poskytuje pouze chatrnou útěchu.

Teprve dole na ledovci si mohli oddechnout. Po tom obtížném sestupu se jim zdál další postup snadný, protože terén ztrácel příkrost. Aby mohli pokračovat co nejrychleji, odvázali se z lana a uložili cepíny do poutek kletrů.

„Mačky nám budou stačit,“ shodli se.

Jak se ukázalo později, byla to chyba. Ragy šel první. Najednou za sebou zaslechl výkřik. Ohlédl se a spatřil kolegu, jak padá na led. Nemůže mu nijak pomoci, blesklo mu hlavou. Kintl se okamžitě se rozjel po svahu. Klouzal do poslední trhliny, která na cestě byla a neměl čím brzdit. Pár metrů dále, by se už nemohlo nic stát, říkal si zkoprnělý Ragy.

Ďáblův chřtán se chystal přijmout oběť. Kousek před ním, zamrzl do ledu, malý kámen. Rozjetý hoch do něj narazil batohem. Zatočil se a zastavil. Postavil se na nohy. Kývnul pobledlou tváří na spolulezce, aby dal najevo, že je v pořádku. Chvilku si hleděli do očí. Nikdo z nich nepromluvil, ale nějakým vnitřním hlasem se domluvili, že se nikdy ke své hloupé chybě nevrátí. Tyto řádky, po řadě let, jsou prvním bonznutím.

Do tábora dorazili po celodenním pochodu až za šera. Tady o dost níže, panovalo nezvyklé teplo. Udělali si večeri.

Potom Kintl přinesl láhev rumu a kolegův dopis.

„Musím to zapít,“ pravil.

„Nebudeme troškařit!“ řekl Ragy a přinesl druhou láhev. Zahleděl se do očí svého kolegy a zašeptal: „Jsem rád, že jsem tvoji obálku nemusel posílat.“

Posadili se k ohni. Přiložili dopisy svým blízkým do plamenů. Nebudou už potřeba. Hovořili a popíjeli až do rána, kdy je do stanu zahnal déšť.

*

*

*

Kintlův výhodně zakoupený stan byl Ragymu podezřelý od začátku. Když jej spatřil poprvé, ihned se jeho podezření potvrdilo. Malé turistické, klasické áčko. Znal tento výrobek určený na víkendové přespání. Zaručeně není vhodný k dlouhodobému pobytu ve vysokých horách. Dva lidé v tak mrňavém stanu mají nedostatek místa. Nelze se ubránit náhodným dotekům celt. V těch místech začne protékat a malér je na cestě. Proto je stan dodáván s nepromokavým tropikem, které plní roli střechy.

„Kde máš tropiko?“ otázal se Kintla.

„Ten chlap v hospodě říkal, že to je supermoderní výrobek u kterého není plánovaně,“ přesvědčivě vysvětloval oslovený. Byl si jistý, že je vše správně. „To ti byla úžasně dobrá cena, pouhý pětikilo!“

„Při prvním dešti v něm poteče řeka! Proto jsi ho koupil tak levně!“

„Kdepák!“ pohoršil se Kintl. „Nikdy se nemůže voda dostat do mého speciálního stanu!“

Každý kdo někdy žil pár dnů v přírodě, dobře zná, co se začne dít, když prší dlouhodobě. Přežije v suchu pouze malou letní bouřku, po které za hodinku vysvitne sluníčko.

Jenomže na Kavkaze nepřišla bouřka, ale mírný nepřetržitý déšť. To je nejhorší. Pomalu vsakuje do všeho. Vyjít ven se nedá. Pobývat ve stanu také ne, ale nelze být jinde. Hoši zalezli do spacích pytlů. Mačkali se k sobě ve středu, jen aby se nedotkli stěn. Zbytečně! Voda po nich nerušeně stékala dovnitř. Obtékala karimatky a hromadila se jim u nohou, kde vytvořila malé jezírko.

Dva dny zírali na plátěný strop. Lezl po něm pavouk. Marně uhýbal stékajícím kapkám. Pozorovali ho několik hodin. Jeho život doznal trpkého konce. Ragy se tak strašně smál Kintlovým historkám, až se mu chudák pavouk, zřítíl do rozšklebených úst. Nestihl v mokru přilepit své záchrané lano.

Vyprávění příhod, byla jedná činnost, která se dala dělat. Voda se stále hromadila kolem nich. Museli ji čas od času vylévat ven, byť se jejich spací pytle snažily, vše do sucha vycucnout.

Tady je velmi nutné, aspoň malým náznakem citovat úryvek z jedné Kintlovy příhody: „Tenkrát u mě bydlel Kaliméro. Sedím si tak v neděli ráno na posteli se svojí dívkou. V rukách držíme sklenky s dobrým vínem. Oba nahatí si užíváme volna. Najednou se bez zaklepání otevrou dveře. Dovnitř vtrhne Kaliméro a povídá: Tak máme fileky!!!“ Vypadá to hrozně, ale měl je samozřejmě jen on.

Třetí den, pozdě odpoledne, konečně déšť ustal. Vysvitlo sluníčko. Horolezci vylezli ze stanů, zjišťovat škody. Stěžovali si na mokré oblečení, plesnivý chléb a celkovou nepohodu. Zdálo se, že nikdo nebyl ušetřen. Jediný kdo si nestěžoval byl Pařas. Měl krásný stan okopírovaný ze zahraničních časopisů. Sídlil v něm sám v naprostém pohodlí. Ušila mu ho schopná horolezkyně Halina. Dala si záležet na mistrovském zpracování a výběru materiálu.

„My si užívali, zatím co, ty sis lebedil!“ pronesl Ragy, kterého rozčilovala ta pohoda jaká z hocha čišela.

„Pojďte se podívat,“ řekl Pařas vesele. Šibalským úsměvem ozdobil svoji tvář. Bylo jasné, že se pohodlně rozvaloval v suchu.

Celá skupina se po jednom vystřídala u kulatého stahovacího rukávu, který sloužil jako vchod. Očekávali komfortní, suchý kutloch, který budou závidět.

Nalezli jen pocit marnosti. Uvnitř se leskla nehybná hladina vody. Měla asi deset centimetrů hloubky. Uprostřed rybníčku trůnil vyvýšený ostrůvek z lan a oblečení. Vypadal jako bobří hrad.

„Dva dny jsem na tom seděl, nohy jsem měl celou dobu ve vodě!“ postěžoval si Pařas.

*

*

*

„Tak opravdu nikdo nechce jít se mnou na Elbrus?“ otázal se Ragy u ohně na kterém si dělali snídani. Domníval se, že někdo projeví zájem o nejvyšší horu Kavkazu. Odpovědí mu bylo pouhé mlčení. Výstup normální cestou je považován za snadnou záležitost bez horolezeckých komplikací. Přesto nemohl pochopit, že taková příležitost nikoho neláká. Rozhodl se, že vyrazí sám. Někoho se třeba chytím a vystoupám! Sbalil si rychle věci. Vyrazil do údolí.

Několikahodinovou cestu měl nachozenou. Už mu nepřipadala tak dlouhá. Šlapal po ní, kdykoli bylo potřeba, požádat Chlebova o pomoc.

Sestoupil až na hlavní silnici. Provoz je tu minimální. Téměř žádný. Něco stopnu nebo pojedu autobusem, rozhodl se. Už věděl, že označení autobusové zastávky se tu nekoná. Místní lidé rádi poradí: „Většinou se čeká tady

za tím kamenem!“ Rukou naznačí, kam asi. Balvanů je tam víc. Člověk marně odhaduje, který je ten pravý. Jízdní řád samozřejmě také není. Poutníci se posadí u silnice a trpčlivě čekají.

Kousek za vesnicí uviděl skupinu asi dvaceti Balkarců v tradičních oděvech. Ženy, muži a hrozen pobíhajících dětí. Vynikal v ní mladičkový vojáček v námořnické uniformě. Totálně nalitý. Kývl na pozdrav a málem se převrátil. Ostatní byli pouze v lehkém alkoholovém opojení.

„Jezdí tu autobus?“ otázal se Český cestovatel. Okamžitě zjistil, že ruštinu příliš neovládají. Od toho okamžiku musel přejít na posunkovou řeč proloženou jednotlivými ruskými slovíčky.

„Čekej tady s námi,“ vyposunkoval na oplátku jeden rozjařený muž.

„Já jedu na druhou stranu,“ ukázal Ragy rukama.

Ze stejné posunkové odpovědi pochopil: „Až něco pojede, tak to zastavíme!“

Zůstal tedy s nimi. Dozvěděl se, že jsou jedna rodina. Vypovázejí vojáčka, který odjíždí, kamsi daleko, do služby. Přišli se s ním rozloučit rodiče, dědové s babičkami, tety a strýcové i bratřenci a sourozenci. Čekají zde již druhý den.

Nikdo tady nejezdí, asi se do Četetu nedostanu, napadla Ragyho neveselá myšlenka. Brzy však na ni zapomenu, protože ho rodina přijala mezi sebe. Láhve vodky ihned kolovaly. O Gorbačově suchém zákonu tu neslyšeli. Každý si s ním musel připít.

Jeden muž k vodce nabídl prazvláštní pochutinu. Vytáhl ji z velkého plátěného pytle. Byla to maličká rybka, asi deset centimetrů na délku. Nasolená a vysušená. Ragy si již po

příchodu všiml, jak ji lidé uždibují. Přiložil si vysušeného živočicha k ústům. Zakousl se. Málem si vylomil zuby. Rybka byla tvrdá jako beton. Rodina se rozřehtala.

Vetechý stařešina rodu se smíchy málem udusil. Zakončil své veselí nekonečným záchvatem kašle, po kterém by se člověk domníval, že bude následovat cesta na pravdu boží.

„Smatři!“/dívej se!/ Vzal rybu za ocas a počal s ní mlátit o kámen. Po takovém důkladném naklepání se host pokusil, dostat sousto do úst. Ukousl pouze slabé vlákno. Bylo chutné, dobře prosolené, ale muselo se dlouze žvýkat.

Na obzoru se objevilo nákladní auto v oblaku prachu. Jelo správným směrem. Jeden z mužů strčil návštěvníkovi do batohu hrst sušených rybiček. Vyběhl na silnici a zuřivě mával. Auto zastavilo!

Ragy nastoupil do kabiny. Další člen velké rodiny přiběhl a nabídl řidiči láhev vodky. Ten se vůbec nepřekvapil a důkladně si přihnul. Protúroval motor a rozjel se.

*

*

*

Čeget je malá osada pod zasněženými štíty hor. V jeho středu stojí nejvyšší budova - Hotel. Před ním, podél silnice, staré babky rozložily pár beden a židlí. Vytvořily improvizované tržiště. Prodávají tady všemožnou zeleninu. Hlavně však zdejší hit na turisty - svetry. Jsou vyrobeny z vlny dlouhosrstých koz. Jemňoučký chlupatý výrobek stojí za pohled a zaručeně svého nositele zahřeje.

Lidí se zde pohybuje málo. Jen pár turistů a hrstka místních. Ragy doplňuje láhev na vodu. Pak zahlédne vousatého muže s batohem na zádech. Vypadá na horolezce. Rozhodl se oslovit ho a získat pár informací. Hlavně kudy se dostane nejbližší cestou na Elbrus.

„Jdu tam také,“ dostává se mu odpovědi v Ruštině.

„Půjdeme spolu,“ potěšil se Ragy.

Cestou se dozvěděl, že se nový společník jmenuje Vadim je mu 36 roků, povoláním jaderný fyzik ze Saratova. To odpovídalo. Samostatně se po horách pohybovali pouze lidé podobného ražení ve společenském postavení vyšším než běžná populace. Instruktoři ve vysokohorském středisku budili dojem, že si našli dobrý šolich a užívají si život bez práce.

Vadim není horolezec, ale vysokohorský turista. Jezdí sem každý rok na dovolenou. Chodí sám na výlety. Na Elbrusu nikdy nebyl a rád by to zkusil. Tedy pokud se mu podaří přespat na Prijutu odinacati. Tak se jmenuje vysokohorská chata pro horolezce a turisty. Bouda, která tu stála dříve, kdysi zachránila život jedenácti horolezcům za bouře.

„Ja tóže chačú nočevát na prijutu!“ řekl Ragy.

„My paprubujem! /zkusíme to/“ ozvala se nadějná odpověď.

Během rozhovoru stoupali příkrou cestou vzhůru. Najednou se nad nimi ozval známý zvuk ocelového lana procházejícího kladkami.

„Ona tady jezdí lanovka?“ podivil se Ragy. Doma hovořil s pár lidmi, kteří byli na této hoře. Nikdo neprozradil, jak pohodlně se nahoru dostal!

„Není to na vršek, ale jen na svah pro lyžaře,“ uklidnil ho Vadim.

Nasedli s pár turisty a lyžaři do kabiny. Vyhlídka stála za pohled. Potom se objevil lyžařský svah. Pohybovalo se na něm více jak padesát lidí. Já si představuju odlehlou horu bez živáčka, pomyslel si.

Od stanice lanovky pokračovali po vyšlapané cestě ve sněhovém poli. Zanedlouho spatřili přijut. Leskl se v dálece svým hliníkovým pokryvem. Zatím byl maličký, ale

každým krokem přibýval na velikosti. Posléze však zmizel v mlze. Do této chvíle svítilo slunce. Najednou se počasí rychle zhoršovalo. Po nepříjemné chůzi měkkým sněhem se konečně dotrmáceli před nouzový úkryt. Spatřili tu několik lidí v červených teplákových soupravách s nápisem СССР vpředu i vzadu. V ústrety jim vyběhl malý muž. Byl oblečený stejně jako ostatní, ale v modrém.

„Čevó vy zděs chočetě? /co tu chcete?“ vykřikoval hlasitě. Vadim se pokoušel domluvit. Řekl, že doprovází inostrance, který by tu rád přespal. Kouzelné slůvko inostranec z Českoslovakiji používal příliš často. Jako štít. Teprve nyní Ragy pochopil, že bez něj, by se jeho společník neodvážil o nocleh žádat.

Modrý sportovec, který budil dojem, že je ostatním nadřízen, patřil k samonasíracím lidem. Každým okamžikem byl zlostnější a brunátnější. Postupně zvyšoval hlas, až téměř křičel.

„Nevazmožno, ničevó, nevazmožno zděs nočevát,“ běsnil až mu sliny létaly od úst, „nevazmožno na veršinu!“

Hoši se raději otočili nazpět. Ragy sledoval jak mužik s ostatními vešel dovnitř chaty.

Rozhodl se, že se nenápadně protáhnou kolem. Vadim ho k jeho lítosti zklamal.

„Já nepujdu,“ opakoval několikrát. Buď ztratil odvahu k dalšímu postupu, nebo se bál modrého magora. Bylo vidět, že přemlouvát ho nemá význam.

„Běž sám, stejně jsi tak chtěl,“ řekl na rozloučenou. „Až půjdeš dolů, stav se na tábořišti, mám modrý stan. Určitě ho najdeš.“

Podali si ruce. Ragy vyrazil nazpět. Neznal poměry a nevěděl, zda musí mít na výstup, speciální povolení. Nechtěl proto, znovu spatřit zlého vlka od červených karkulek. Mezitím se počasí zhoršilo natolik, že nebyl

problém kolem hliníkového stavení, nenápadně proklouznout. Řekl si, že půjde dál na Pastuchovy kameny. Nějak tam přespí. Ráno vyrazí vzhůru. Buď sám, nebo, jak doufal, se k někomu přidá.

Pastuchovy kameny je několik skalek, které výrazně vystupují z bílého sněhu. Ragy u nich našel vhodné místo na bivač. Zítra brzy ráno vyrazím, pomyslel si. Na východní vrchol se nebudu cpát, je těžší. Pokud uvidím, že jde někdo nahoru, pokusím se k němu přidat.

Na malém netlakovém Aljoškovi si vařil čaj. Hučel vítr, musel stočit karimatku do válce, aby jím ochránil plamen. Příliš to nepomáhalo.

Povečeřím ty sušené ryby než mi od nich zasmrádnou věci, napadlo ho. Následovalo milé procitnutí. Toto jídlo je nejenom dobré, ale zároveň úžasný žrout času. To se to těm Rusům čeká na autobus, když jednu malou rybičku nedokážou rozkousat ani za hodinu. Může být naklepaná sebevíc!

Zbytek dne strávil ve spacím pytli s čajem a rybami. Měl v něm i lahev ve které si taval sníh, aby si udělal dostatek vody. Tato metoda slouží dobře. Dotyk studeného předmětu však vyvolává pocit na časté močení. Každou chvíli musel vylézt ze zahřátého spacáku. Další starost mu dělalo počasí. Mraky zakrývaly výhled. Vítr stále zesiloval. Není to nic zvláštního. Elbrus je na pokraji horského masívu Kavkazu. Svoji výškou prořezává vzduch. Uvádí se, že se tu během krátké doby, může počasí rapidně změnit až do Himalájských podmínek.

Ve čtyři hodiny ráno v hrozném větru vařil snídani. Odložil spací pytel s nepotřebnými věcmi, aby mohl jít na lehko. Vyrazil za tmy po necelé hodině.

Vítr stále zesiloval. Z nebe pršely ledové jehličky.

Zabodávaly se do očí. Ragy skoro nic neviděl a litoval, že sebou neměl brýle. Typická bílá tma a hloupé opomenutí. Po dvou hodinách stoupaní dospěl k závěru, že si v podmínkách jaké panují, koleduje o malér. Šlápnu někam do trhliny a pojedu! Vzpomenul, jak na Kavkaze zemřel Kostrč. Rozjela se s ním ledová deska. Pomaličku klouzala a on řekl ostatním: „Hele já jedu!“ Načež se deska rozpadla. Najednou upadl a zmizel ve sněhu. Nepřežil! Tragikomická smrt měla stejnou dohru. Bývalá manželka se poprala s milenkou o jeho pozůstalost! Hochům zbyla jen vzpomínka na dobrého přítele.

Bylo jasné, že nahoru nepůjde nikdo. Horolezec se vydal zpět. Rozvrhl si, jak postupovat dále. Jestliže se počasí zlepší a někoho potkám, zkusím to otočit. Když procházel kolem biavakovací chaty, byl rád, že nikoho nepotkal. Ani zlý vlk ze své boudy nevylezl.

Lanovka nejezdila. Cítil se docela načatý. Rád by ji použil. Takto musel scházet pěšky. Za lepšího počasí by to byl hezký výlet. Místo toho se trápil v ledové metelici. Krok za krokem sestupoval níže.

Údolí je teplejší a ledové krystalky se měnily v déšť. Ragy si uvědomil, že nemá význam pokoušet se o cestu nazpět do tábora na Šeldách. Nebylo jisté, že v podvečer někoho stopne, ale i v tom případě, by pravděpodobně, musel někde nouzově přespát. Budu to řešit jinak, rozhodl se.

Na tábořišti v Čegetu stál jeden jediný stan. Byl modrý a Ruský fyzik seděl uvnitř. Po hodině se začalo rozjasňovat. Vadim roztopil oheň. Uvařil na velkém kotlíku vodu. Do třílitrové sklenice po okurkách zalil gruzínský čaj. Jeho vůni a chuť si Ragy pamatuje dodnes. Když si později stejný čaj zakoupil a uvařil doma, nikdy nebyl tak dobrý.

Rozdělil se s Ruským kolegou o poslední sušené rybky. Při

čaji a nekonečném žvýkání, strávil další večer. Tentokrát pohodový, protože většinou nechal mluvit svého společníka. Dozvěděl se tak spoustu věcí o Rusku.

„My jsme strašně zbednění, máme se od vás Čechů co učit!“ konstatoval Vadim na závěr svého monologu.

U nás všude visí transparenty: Sovětský svaz náš vzor! pomyslel si Ragy. Neodvážil se tuto skutečnost vyslovit nahlas. Nemohl tušit, že za dva měsíce po návratu, začne sametová revoluce a blouznivá hesla konečně zmizí.

*

*

*

Ráno Ruský vysokohorský turista nějak divně přešlapoval na místě. Nešel se mýt. Stále po očku sledoval Ragyho. Ten si pomyslel: Copak ty fyziku, budeš chtít? Něco potřebuješ, ale nesmělost ti brání.

„Tak řekni co máš na srdci,“ pobídl stydlivce.

„U menjá takaja probléma,“ ošíval se Vadim. Styděl se jak malý kluk. K vysvětlení musel použít posunkovou řeč, protože věc vyžadovala odbornou terminologii. Dal po mnoha okolcích najevo, že má hemeroidy. Tady na Kavkaze se mu rapidně zhoršily. Dokonce se objevila krev. „Mohl bych si vzít tvůj toaletní papír?“ sdělil smutně. „Tady se nedá sehnat, tak používám noviny. Ty mi to jenom zhoršují.“

Jestli sem, ještě někdy pojedu, vezmu jako hlavní padarok balík toaletního papíru, řekl si Ragy. Pochopitelně, že věnoval celý zbytek roličky. Ta nesmělá žádost jaderného fyzika, se mu zapsala do hlavy. Ke konci pobytu se dostal opět do Čegetu. Uvědomil si, že mu přebývá jedna nenačatá role. Vadima nikde nepotkal, ale na tábořišti, dosud stál jeho modrý stan. Po kratičké návštěvě, byl

bohatší o malou papírovou pozornost.

Polévku z kostky si ke snídani Ragy nevyčutnal. Vrátil se mu problém, který sebou nesl z Miněralnych vod. Vzpomenul, že na letišti mu řekli, že týden předem má potvrdit odlet celé skupiny. Tak důležitou věc musím udělat! Měl příležitost, jaká se už nenaskytne.

„Meňá nužno telefonýrovat,“ oznámil.

„Ja znáju my pajďom,“ chtěl se zavděčit oslovený. Poskytne tak službičku na rozloučenou.

V malém domku, by poštu nikdo nehledal. Stála tu velká fronta až na chodbu. Všichni chtěli telefonovat. Ragy musel dlouho čekat. Nevěděl, jak se dostane na Šeldy, kde měli tábořiště. Byl z toho nervózní. Velmi se mu ulevilo, když na něj přišla řada.

„Ja chačú telefonýrovat v eroport Mineralnije vodý,“ sdělil monstrózní úředníci za přepážkou. Neoplývala inteligencí, natož krásou. Pyšnila se dobrými stotřiceti kilogramy. Líbily se mu jen mladičké Rusky. Ve stáří nad dvacet let se z nich bohužel stal nepřehlednutelný, kredenciózní kolos. Nad ním by nezaplesal ani milovník plných tvarů, malíř Kintl.

„Nomer znajetě?/Číslo znáte?“ otázala se žena, která k jeho překvapení hovořila a rozuměla rusky.

„Ja jevó nachodim v knige telefonýrnej.“

„Takaja kniga nejestvujet!“

Ragy vzteky zezelenal. Tak je to se vším! Nemají telefoní seznam! Na letišti mi dají sežrat, že jsem nepotvrdil odlet. Potom si řekl, jiný kraj, jiný mrav a uklidnil se. Vyšel ven rozhodnutý, že se po zbytek pobytu nenechá rozhodit „jiným mravem.“ Stálo tam nákladní auto s běžícím motorem. Vedle něj Vadim.

„Schnal jsem ti odvoz,“ řekl s úsměvem od ucha k uchu.

„To potřebuju,“ potěšil se Ragy. Rozhodl se, že po návratu odmění tu pozornost zasláním balíčku s dárkem. /Nikdy nedošel. Po vyhlášeném pátrání bylo zjištěno, kdy zásilka opustila republiku s tím, že za další odpovídá pošta jiné země. Kulatně řečeno. Někdo ho v jiné zemi „ztopil“/. Podal příteli ruku a poplácal ho po rameni.

Pochod do hor a na tábořiště zdolal v rekordním čase, ale stejně dorazil až k večeru. Hoši ho uvítali bouřlivě. „Tři dny jsi se neukázal! Byl jsi na Elbrusu?“

Ragy se rozhodl, že kamarády trochu potrápí, aby je zamrzelo, že nechtěli jít s ním.

„Mám vršek,“ zvolal s hraným nadšením. „Šlo to jako po másle!“

Kochal se tím, jak se kolegové tváří. Radost mu nevydržela dlouho. Ruští horolezci ji zkazili. Pohybovali se v tu dobu pod horou a divili se, že v počasí jaké panovalo, někdo vystoupil na vrchol. Lest se nedala obhájit.

„Nahoru jsem se nedostal, nepustilo mě to,“ přiznal neochotně pravdu.

*

*

*

Letiště Mineralnie vody svojí velikostí připomíná Ruzyň. Odtud se poletí do Kyjeva. Potom následuje cesta domů. Jako bonbónek letadlem ČSA. To je dobrá zpráva, bude se řasovat něco na zub! Ne jako tady. Hoši už znali jak se létat na vnitrozemských linkách v Rusku. Divili se, že nehod není více. Sovětská letadla nevzbuzovala důvěru. První stroj k jejich údivu, mával křídly jako kachna, při každé změně směru. Z útrob se mu při každém mávnutí ozývaly hrozivé zvuky. Při nástupu byl doplňován kerosín, jenž

dělal louži pod letadlem. Požární předpisy to dovolují? Také Atmosféra na Ruských nádražích měla příchut' neobyčejně syrových zážitků. Při cestování na Kavkaz, po příjezdu vlaku na nádraží v Kyjevě, nastal problém jak se dostat na letiště. Zkušení lidé doma radili, ať se hoši pokusí přemluvit, nebo uplatit, nějakého řidiče autobusu. Zdálo se to být dobrá metoda. Pařas a Ragy zůstali hlídat kletry a zbytek chodil po okolí a hledal vhodného přepravce. Byla noc. Hromada zavazadel počala vzbuzovat zájem různých živlu. Hoši se podívovali odkud se takové podivné existence berou. Za malou chvíli se kolem potlakovalo několik osob, jejichž zjev, chování a způsoby naznačovaly, že se pokusí něco ukrást. Ragy s Pařasem na sebe mrkli a jakoby mimochodem se chopili cepínů. Jejich postoj, bohužel nezapůsobil na otrlé zjevy dostatečně varovně. Přibližovaly se krůček za krůčkem ze všech stran. Bylo jasné, že se pokusí něco ukrást a dojde k boji. Situaci zachránil uniformovaný milicionář, který se na místě znenadáni objevil. Šel jakoby náhodou kolem, ale dobře věděl o co se tu jedná. Na každého koho uviděl, že se chce k batohům přiblížit, nenápadně sykl: „Tss, tss.“ To gesto zapůsobil, jako když na čerta kápne svěcená voda. Nebezpeční muži okamžitě odcházeli pryč. Stejně jako se odněkud vynořili, potichu mizeli do tmy. Nakonec se opravdu autobus podařilo sehnat. Řidič vytušil dobře zaplacený melouch. Vyhodil z vozidla několik starých babek s nůšemi a naložil celou výpravu. Ústřední hala aeroportu v Miněralnych vodách kypí rušným životem. Je tu smrad a vedro. Houfy mužů východních národů a jejich pestrobarevně oblečených žen se tu shlukují. Jsou obtěžkáni zavazadly, živými zvířaty a objemnými vaky s neurčitým obsahem. Normální

podívaná ve velkých zemích, kde se cestuje za příbuznými tisíce kilometrů. Když nastoupíte do letadla, budete si připadat jako v autobusu na Českém venkově. Uvidíte chlapíka v tubetějce, jak v uličce přidržuje kozu. Jeho manželka sedí vedle a z tašky jí vyčnívá krk živé husy. Kejhání a mečení sekunduje lidskému hovoru. Letištní hala je neustále plná. Lidé zde při čekání na odlet, mnohdy táboří i několik dní. Na dlaždicích si rozloží deky. Tu žena kojí dítě. Manžel spí a nevnímá, že po něm leze několik dětí. Vedle klimbá děda s nůši na zádech. Rozložitá selka krmí domácí zvířectvo. Po zemi běhají králíci nebo slepice.

Rusové nenechávají cizince v tomto prostředí. Mají pro ně čekárnu dlja inostrancov. Tady je chládek a klid, ale nekonečná nuda. Příjemné ovzduší zajišťuje velká bedna klimatizace, zapuštěná vysoko do zdi. Bohužel vydržela jen do příchodu německých turistů. Chtěli přidat na výkonu. Při prvním doteku na ovladač se celá objemná skříň zřítíla na zem. Rána kterou vydala, přehlušila hluk startujícího letadla.

Poklid velké místnosti zpestřuje muž, který neustále pobíhá po diagonále z jednoho rohu na druhý. Když se s ním dají do hovoru, dozvídají se, že je američan, kterého zde drží již týden. Jeho odlet neustále odsouvají. Obchody, které domluvil mu visí ve vzduchu. Svě zoufalství tišil nekonečným během. Ragy začal tušit, že něco podobného jej čeká, až půjde zajišťovat termín pro celou skupinu. Nasadil co nejvlídnější pohled a vydal se k byrokratům.

V příjmací kanceláři seděl jeden muž a dvě ženy.

„Nam nužno odjechat zavtra posle objeda,“ řekl optimistickým tónem. Současně předložil letenky s vypsanými termíny

„Eto ne vazmožno, vy nepotverdili vylet /nepotvdili jste odlet/,“ zahučelo trio. Úředníci ani nezdvihli hlavy od svých papírů. „Prichoditě zavtra!“

Ragy rozhodl, že vytáhne svoji specialitu na jednání s obtížnými pedanty a šejdří. Plánovitě se zasekne. Místnost neopustí dokud mu nezaručí odlet v termínu, jaký má na letence. Tuto specialitu, zná dobře Kika.

V obchodě, kam cestovali třicet kilometrů s vypůjčenou károu, jim odmítli prodat garážová vrata. Oháněli se známým kouzelným slovíčkem, které bylo slyšet všude: Nemáme! Před tím potvrdili, že si pro ně mohou přijet. Po dlouhodobém zaseknutí Ragyho se hledaný produkt překvapivě „objevil“ ve skladu.

„Ja neodchadim paká vy nědajete vylet v rovnom času, dlja rozpisa,“ pravil velmi klidně. Na tvář nasadil stejný výraz. Klidná síla, žádné rozčilování nad jiným mravem. Budu tady jenom stát.

Úředníci jej vyzvali k odchodu. Když uslyšeli, že neodejde, nevěděli co si počít. Zavolat letištní ochranku nebo milici se neodvážili. Rozhodli se, že budou otrapu ignorovat. Uplynula první hodina ticha. Stál nehnutě jako strážný na hlídce. Občas vstoupil nějaký žadatel a přinesl chvilkové zpestření. Další hodina odtikávala na elektrických hodinách v průčelí. Měl hrozný hlad. Potřeboval se vyčurat, ale nechtěl odejít. Pokud se na něj někdo z osazenstva kanceláře náhodně podíval, nekonečně vysvětloval, že má odlet potvrzen.

„Maršrut u vas jest?“ prolomila tíživou atmosféru jedna úřednice. Hned pochopil, že se hledá záminka, která by pomohla, aby vypadnul. Srdce se mu stáhlo. Dosud nepochopil co to vlastně má být. Vyžádal si na každém místě, kde se ocitl, razítko do svého záhadného papíru, který měl být požadovaným dokumentem. Pokaždé mu

bylo ochotně poskytnuto. V obchodech na letišti nebo v restauraci. Doufal, že si počíná správně a nikdo nenalezne závadu. Vytáhl své lejtstro. Položil ho na pult. Nahlédla do něj. Zahleděla se do množství štěplů. Rychle papír vzal zpět, než v něm bude objevena chyba.

Souboj pokračoval. Přišla čtvrtá hodina vartování. Potom se provlekla pátá. Sakra, já pitomec zapomenul, pomyslíl si čekatel. Jak to říkal Hagen? Při potížích dej padarky! Vytáhl odznáčky, pohlednice, propisovací tužky a různé reklamní tiskoviny.

„U menja takoje malenkoje padarky,“ řekl vlídně. Položil dárečky na stůl.

Ticho se vleklo. Pak promluvil muž důležitě: „My buděm gavarít v Moskvu. /Promluvíím s Moskvou/.“

Vzal telefon. Dovolal se po dvaceti minutách. Hovřil s někým vysoce postaveným, protože měl uctivý výraz a tón hlasu.

Ragy rozuměl z celého telefonického hovoru jen jedné větě, která se zdála být zásadní: „On něchoče odchadít. /Neehee odejít!“

Ženy mezitím rozebíraly padarky. Tvářily se znenadání docela vlídně a pokoušely se o úsměv.

Po dvaceti minutách muž zavěsil. Potvrdil, že zítra budou moci odletět ve správném termínu. Skoro po pěti hodinách muk se „profesor jestěstvenych nauk“ vrátil ke svým studentum.

„Zítřa odlétáme v čase jaký máme na letenkách!“ oznámil. Odpovědělo mu nadšené povykování. Američan zastavil své pobíhání. Usedl a hořce se rozplakal. Za chyby se platí. Zřejmě nedal padarky!

*

*

*

Každá oblast, kterou hodně navštěvují lidé má svůj charakteristický ráz. V Ostrově naprostou většinu návštěvníků tvořili horolezci, sem tam nějaký turista. Navečer po lezení se všichni uchýlili do hostince. Pokud sem zavítala nějaká rodinka, která byla ubytována v přilehlých chatkách, tak místo raději opustila. Společenství lezců neoplývá kultivovanými způsoby a etiketu příliš nevyznává.

Kdo se dobře rozhlédne, pozná tyto lidi na dálku. Svá vyprávění doprovázejí gesty, které je prozradí. Teď dávám ruce na sokola, za chvíli se leze rajbas, takhle dobírám lano, nebo ho smotávám a nebudou chybět ani nehtáky! Když by jste se podívali na jejich prsty tak zjistíte, že se na nich objevují krupěje potu, které vyrostou při líčení obtížného lezení. Je známo, že se podobné projevy objevují i v jiných sportech. Stejně jako si gymnasté a vzpěrači namáčí ruce do magnesiového prášku, dělají tak i horolezci. Na měkkém pískovci je magnesium zakázané, ale těžké cesty ve vápencových stěnách se bez něj nedají vylézt. Turisté se často diví, proč vidí na lidech, vysoko nad nimi, viset podivné plátěné kyblíčky.

Reproduktory do přeplněného sálu ženou hlasitou muziku od různých hudebních skupin. Nechybějí záznamy od známých písničkářů a kapel inklinující k přírodě, turistice a trampingu.

Ragy doma zašel do obchodu s hudebninami a objevil zde zajímavé cédéčko. Zaujal ho název skupiny – Lehká noha. Jméno evokuje trampy, turisty a zelené. Nikdy o té skupině neslyšel. Zakoupil CD a nedočkavě je vložil do přehrávače. Neuměl posoudit na jaké umělecké výši se přehrávka nachází. Texty ho však oslovily ihned. Byly chytré a týkaly se věcí, které uznával. Překvapilo ho, že

Lehkou nohu neznali ani jeho přátelé. Překvapený je dodnes, že úžasné písničky, nezaplňují etér každý den. Hostinský byl pro každou legraci. Když mu přátelé vyprávěli o kapele, objevily se nahrávky a skvělé texty i v hostinci. Zaujat byl každý, kdo je poslouchal. Ragy se tetelil radostí, jak se jeho příspěvek ujal. Hostinský však šel ještě dále. Pozval hochy z kapely, aby uspořádali koncert v Ostrově. Měl zkušenosti a nebylo to poprvé, že tam někoho přilákal. Proběhlo tam i jedno kolo Porty. Hochům pak přišlo velmi líto, že právě ten víkend nemohli přijet. Vynahradili si to za pár dní, kdy se tu objevil písničkář Dobeš. Jeho vystoupení sklidilo uznání celého hlediště. Trampové a horolezci si ho vychutnali. Tleskali s takovým nadšením, že musel neustále přidávat.

Po skončeném vystoupení známý zpěvák popíjel v lokále se svými přáteli a posluchači. Bavil se jako řadový návštěvník.

Koncertní sál se změnil v běžný hostinec. Kdosi se posadil ke klavíru a začal hrát. Lokálem se nesly známé písničky. Kolem se shromáždil hlouček lidí. Vytvořili improvizovaný sbor. Střídavě zpívali, nebo se jen bavili. Později nevybíravě hulákali a chvílemi se strašlivě smáli. Zakouřeným ovzduším se neslo jejich řvaní. Když se tam Ragy přiblížil, začal kdosi neuměle vytukávat melodii. Nedržel rytmus, někdy dokonce přimáčkl dvě klávesy najednou. Vzniklá kakofonie ho znervózňovala stejně jako většinu ostatních lidí. U výčepu stál zpěvák Dobeš. Právě si přišel něco objednat.

Ragy ho oslovil: „To vydržíš poslouchat ty pitomce, co tam u toho piána vyvádějí?“

Normálně by se neodvážil plést se někomu do života, ale alkohol a ty hrozné tóny ho vyprovokovaly. Tušil, že po

tom nepřístojném oslovení ho zpěvák mezi pitomce zařadí rovněž.

„Jsou to strašný pazvuky,“ vlídným tónem a s úsměvem odpovéděl k jeho překvapení Dobeš.

„Když se ti to nelíbí, proč nezahraješ něco sám?“ otázal se Ragy, osmělený neformální odpovědí.

„Já jsem chtěl, ale vůbec mne tam nepustili!“

„Tak jim něco řeknu, že se budou divit!“ zahrozil napružený Ragy. Vykročil k piánu odkud se stále ozývaly disharmonické tóny. Hlouček byl tak semknutý, že se tam nemohl dostat. Stoupl si na špičky a naklonil se přes hlavy, rozhodnut, že packavého neumělce zpraží.

Spatřil horolezce Hanumana jak se snaží vyťukat melodii penisem! Zkameněl na místě. Rázem pochopil, že říci cokoli, nemá význam. Otočil se zpátky na Dobeše. Ten jenom máchl rukou a zasmál se nahlas. „Věděl jsem, že tě to přejde!“

RNDr Hanuman Csc je horolezec, který dělá celou řadu dalších sportů. Především je to však živel. Nezastavitelný člověk plný nápadů a veselí. Ke svému vybočení podal strohé vysvětlení: „Sázka se musí vyhrát!“

Mimo publikovaných vědeckých článků projevil také spisovatelský talent. Vydal knížku, kde humorně popsal soužití muže s ženou - milenkou, respektive manželkou.

Zúročil v ní své zkušenosti a postřehy svých přátel.

S dávkou legrace a malou nadsázkou, napsal velkou pravdu o něžném pohlaví. Potvrdili ji všichni lezeči, kteří knihu četli.

Možná by ho potěšila věta, kterou přidal k ocenění jeho díla, jeden známý stoupač: Ten chlap, když to psal, tak musel celou dobu stát u nás doma za dveřmi a poslouchat moji manželku!

*

*

*

Byla sobota, brzy ráno když Ragy vyšel z domu. Únorové jitro dosud tonulo ve tmě. Překvapil se, že mrzne jen to praští. Jak se to rychle změnilo, včera bylo vlaho a pršelo, pomyslel si. Nerad vstával o víkendu, ale služba je služba. Musí odjet vlakem do Rovenska, kde stráví dva dny na veterinárním středisku. Zaujalo ho, že nejezdí auta. Ulice byly prázdné, díky mrazu i brzké ranní hodině. Nikde nezahlédl jediného živáčka, což vypadalo neuvěřitelně. Proč tu nejsou lidé? První krok, který udělal mu poskytl vysvětlení. Smekl se po zledovatělém chodníku. Svalil se až si málem natloukl. Věrejší déšť zmrzl a veškeré okolí pokrýl vrstvou ledu. Byl všude. Z okapů visely dlouhé rampouchy. Elektrické dráty se pod nánosem ledu jen prohýbaly. Zřejmě proto nesvítilo veřejné osvětlení. Každý krok klouzal tak silně, že se téměř nedalo jít. Musel se přidržovat stěn domu. Jen velmi zvolna se přesunoval k nádraží. Měl pochybnosti zda vlak přijede. Tma a ticho se dalo krájet. Najednou zdaleka zaslechl zvláštní zvuk.

Šššš a ššš se neslo oněkud zdaleka. Rytmičky se to opakovalo. Vtom tichu to znělo znepkojivě a strašidelně. Hluk se pomalu přibližoval. Jaký zvláštní dopravní prostředek je jako jediný schopen bezpečně překonávat to kluzké

a nebezpečné ledové zrcadlo, říkal si Ragy.

Šššš, ššš! Ozvalo se těsně před ním. Z mlžného oparu se vynořila rychle se pohybující lidská postava. Řítla se na bruslích středem silnice bez lidí a automobilů. Náhodně rozsvícená výloha obchodu ji lehce osvětlila. Na okamžik zahlédl tvář. Žofan, který bydlel daleko od nádraží si k němu razil cestu! Znamý Turnovský horolezec ukázal

v totální nepohodě, že “lidé z písku” si dovedou poradit za každé situace.

*

*

*

Sál hospody v Ostrově byl zaplněný do posledního místečka. Gesta sedících dávala na jevo, že se jedná o horolezce. Probíraly se vylezené cesty. Byla posuzována jejich obtížnost a klasifikace. Lidé u stolů se hlasitě přidávali k hovoření, když se narazilo na vychytralý krok na skále, kterou znali. Večer v přicházejícím podzimu zahnal svým chladem většinu lidí dovnitř.

U stolů venku se krčilo pouze několik otužilců. Zimu nejnášejší Ragy našel místo v přeplněném sále, vedle osamělého muže. Oblečením, výrazem tváře a chováním zcela jasně člověk z branže.

„Přitáhl by jsi mi to pivo trochu blíž? Oslovil ho neznámý. Ta prosba ho překvapila. Proč mne ten člověk žádá o úsluhu, když na něm není vidět žádný projev invalidity? Přesto však přání vyplnil.

„Nemůžu se totiž předklonit,“ pokračoval neznámý.

„Žáda! To znám...“ řekl Ragy.

„Ne, já měl jen takovou nehodu.“

„To znám! Ragy pochopil, že neznámý spadl při lezení.

„Někde jsi schrastil, že?“

„Nespadl jsem. Já stál dokonce na rovné zemi.“

„Tak někdo spadnul na tebe nebo shodil šutr!“

„Ne tak docela.“

Ragy vyčerpal své nápady. Mlčel a jen se tázavě usmíval.

„Skočil jsem pod chlapa co padal dolů!“ řekl muž smutně.

„Takže hrdina!“ zasmál se Ragy.

„Kdepak hrdina! Byl to můj spolulezec!“

„Nedal si jištění, že?“ Ragy potlačil úsměv. Vzpomenul na

let motýla, který předvedl jeho přítel na Ostaši.

„Nešlo tam dát jištění. První kruh je pěkně vysoko a nikde žádná smyčka!“

Známá noční můra, která se zásadně vyskytuje na těch nejhezčích cestách. Krásné lezení začíná páteřolamem. Skála nepouští na svá nejhezčí místa zadarmo.

„Měl jsem tu cestu vyhlídnutou, už léta.“ „Stále jsem to odkládal nebo se nemohl ke skále dostat.“

Ragy se konečně chytil. Viděl na muži, že má léta nevinosti dávno za sebou, stejně jako on. Začal tušit jak se bude vyprávění vyvíjet dál.

„Uběhly léta a ty jsi zjistil, že už nemáš na na to, aby jsi ji vylezl jako první?“ otázal se.

„Přesně!“

„A máš kamaráda, kterému to leze.“

“Můj spolulezec Olda je o dost mladší, vylezl jsem za ním dobré cesty.”

„Taky si rád něco těžkého vylezu, ale už jen za dobrým koněm,“ zasmál se Ragy. Úsměv ho hned přešel, když uviděl mužovu tvář.

“Do té cesty se mu vůbec nechtělo, přesvědčoval jsem ho, vychvaloval, že na to má a je to snadné...” Muž se odmlčel. Sbíral síly k pokračování. Pak opět otevřel ústa.

„Potom jsem stál pod skálou, viděl jak letí a měl jen vteřinu na rozhodnutí. Všechno mi proběhlo hlavou. Pochopil jsem, že ho musím zachránit za každou cenu.“

Ragy přikývl. Přes čelo se mu přehnala lehká vráska. Vybavila se mu dávná vzpomínka z lezecké návštěvy v Bulharských horách.

„Chytil jsem ho do náručí. Olda si o mne jenom zlomil dvě žebra. Já si zlámal klíční kosti, obě ruce a kompresně taky dva bederní obratle.“

„Pěkně výživný,“ přitakal překvapený Ragy.

„Ale hlavně že můžu chodit! Celý rok trávím po špitálech, jsem však šťastný, že on je v pořádku!“ Muž uzavřel své vyprávění neznatelným úsměvem. Pohodlně se rozvalil na židli. Zavřel oči a mlčel.

„Moc dobře rozumím o čem mluvíš,“ přerušil ticho Ragy.

„Já zažil něco podobného v Bulharsku.“

„Na Rile, že?“

„Na Vrace! To je taková skalní oblast. Určitě znáš Sušky. Tam je to stejné, jenom desetkrát větší.“

„To by se mi líbilo,“ ožil muž.

„Měli jsme už druhý oddílový zájezd. Lezli jsme tam s mladochama. My starší jsme jim dělali tak trochu mentory a jako zkušenější jsme usměrňovali jejich elán.“

„Co je to za materiál?“

„Bezvadnej pevnej vápenec. Krásnej! Hlavní stěna nad naším tábořištěm, doslova zářila ve slunečním světle jako lampión,“ zasmál se Ragy.

„Lezli jste ve dvojkách?“

„Kdepak dvojky, klasickej kolchoz. Pět lidí. Když jsme byli asi sto metrů vysoko, tak to vypadalo pod námi, jak rozinky na vánočce. Poslední hoši viseli na prvním štandu kousek nad zemí, když Čiha vlezl do takovýho komína, kde byl zapasovaný balvan. Velkej jak bejk! Posadil se na něj a najednou letěl dolů i s ním.“

„To byla asi rána!“

„To si pamatuj! Já byl rád, že jsem nevynechal výcvik v jištění!“

„Taky jsme to dělali?“ potvrdil Ragyho společník. Opatrně změnil polohu svého těla. Bylo poznat, že jakýkoli pohyb mu působí obtíže.

Ragy pokračoval: „My chodili na skalní okraj, tam jsi se schoval pod převis a kluci ti shora hodili těžkou

pneumatiku z nákladáku. Když jsem to chytil poprvé málem jsem si rozbil nos o skálu, jak to se mnou trhlo.“

„Jaký jste měli štand při té nehodě?“

„Dobrej! Fixní skoby. Měl jsem je pro jistotu, ještě propojený smyčkou. Pak to se mnou trhlo a jak jsem seděl pod nimi, rázem jsem byl přikurtovaný nahoře. Nedalo se pohnout.“

„A jak ten hoch?“

„Visel někde a byl zticha. Dal jsem ho na fix. Sobě jsem prodloužil krejčíka. Dostal jsem se na okraj plošinky a podíval se dolů. Byl tak deset metrů pode mnou. Celé okolí pokryté krví. Já to znal z veteriny a věděl jsem, že to není málo. Odhadl jsem asi jeden a půl litru. Tolik krve v pár vteřinách! Dostal jsem strach, že vykrváčí.“

„Brr,“ zahučel posluchač.

„Ten zatracenej balvan mu přirazil nohu ke stěně a udělal mu otevřenou zlomeninu. Proto tolik krve, jak mu ta kost koukala ven. Jeho pozice vypadala beznadějně. Věděl jsem, že ho z toho budeme dostávat strašně dlouho. Pak se dostane do šoku a nebude spolupracovat. Tak jsem mu řekl, že když mi trochu pomůže, tak já zaberu lanem a nepustím ho ani o píd' zpátky. Vytáhnu ho tak nahoru. Číha uvěřil a pomáhal mi rukama jak mohl. Přešlo pár minut, ale pro mne hodina. Tahal jsem ho vzhůru vši silou, kterou jsem v sobě našel. Konečně se objevil. Posadil jsem ho na kraj plošiny. Teprve teď jsem začal věřit, že to dopadne dobře.“

Ragyho do té chvíle pochmurný obličej, osvítil náznak úsměvu. Nevnímal, že sedí v hospodě. Teď stál na skále a přemýšlel jak dál.

„Naklonil jsem se ke klukům hluboko pode mnou. Byli zaražení a bledí. Já asi taky. Říkám, že musí sehnat pomoc a lékárnu. Jednoho jsem dobral k sobě. Jako koníčka měl

ten kluk tancování, byl dokonce v nějakém soutěžním souboru, tak jsme mu říkali Čardáš. Do té doby jsem se domníval, že k takové zálibě musí být člověk gay.“

Ragy se pousmál a jeho posluchač také.

„Čardáš vylezl ke mně. Já pak spouštěl lano ostatním, aby mohli poslat lékárnou, pro kterou mezi tím, někdo slaňoval. Říkám mu ať Číhovi rozřízne nohavici abychom věděli jak to zranění vypadá a co se s tím dá dělat. On se za chvíli naklonil ke mně a zašeptal: Já nemůžu... Podíval jsem se. Číha měl kůži na noze roztrženou. Od stehna ke kotníku byla povolena a shrnutá podobně jako velká podkolenka. Krev už napila kalhoty a ponožku. Číle stékala do boty. Otamtud se řinula podél stěny dolů. Tanečník na to čuměl vyjeveně a vypadal na omdlení.“

„Sakra! Pořádně rušný chvíle,“ ulevil si posluchač.

„Mezitím se to rozkřiklo. Ze strany k nám traverzoval jeden dobrej hoch. Nebyl od nás, patřil k jiné partě českých horolezců. Lezli cestu kousek vedle. Přilezl ke mně a povídá:

Vsadím se, že ten co s ním lezl, utekl pryč a nechal tě tu v téhle bryndě. Říkám, že to jsem já. On mi uznale poklepal na rameno a podíval se mi povzbudivě do očí, že mi to úžasně pomohlo.

Kluci pod námi pilně pracovali. Přivolali sanitu, přinesli lano. Poslali nám lékárnou a my trochu ošetřili a stabilizovali Číhovi ránu. Do té chvíle stále krvácel. Stále jsem ho kontroloval a odhadoval kolik krve ztratil. Pololežel, poloseděl, noha mu visela přes okraj.

Vzít ho na záda a slaňovat s ním se nedalo. Měl jsem starost, že při každém pohybu může zlomená kost protrhnout tepnu. Víím z veteriny, že rády vedou podél kosti. To by pak vykrvácel za chvílku. Navíc v něm každá

změna polohy vyvolávala vlnu nezvladatelných bolestí. Dospěli jsme k závěru, že bez nosítek ho dolů nedostaneme. Tak jsem pověřil Čardáše, ať sežene kameny, kterými nohu zatím podložíme. Dole se objevil Socha. Volal na nás, proč nic neděláme, že to tak trvá! My ale měli, pořád co na práci. Přilezl k nám Kanešák, přitáhl stometrové lano, které nám půjčili bulharští horolezci. Hoši pod stěnu přinesli nosítka. Tím dlouhým lanem jsme je, těžký a neohrabaný, dostali k nám. Číha už měl šok. Byl však nesmírně statečný. Naříkal jen ve chvílích kdy jsme s ním museli pohnout. Za velkých bolestí jsme ho opatrně naložili. Uvázat všechna jištění, přikurtovat Kanešáka s tím českým lezcem k nosítkám a zajistit Číhu, trvalo slušnou dobu i když jsme se snažili být co nejrychlejší. Pak jsem spolu s Čardášem, celý ten náklad spouštěl na zem.

„Teď jste si už oddechli,“ vydechl zaujatý posluchač.

„Ani trochu! To lano pod tou váhou, udělalo strašlivý boule. Tvrdé jak kámen. Rval jsem je rukama, přetáčel a cpal uvolněné lano do karabiny.“

Ragy se odmlčel. Po notné chvíli se nadechl: „Dostal jsem je dolů! Dopadlo to dobře. Sanita už čekala. Než ho k ní odnesli tak jsem slanil, doběhl tam a jel s ním do nemocnice. Zjistili, že Číha ztratil polovinu své krve! Ale přežil a vyléčil se. Asi za deset dní, ho dopravili do naší nemocnice v Česku...“

„Hrome! Myslím, že bychom to měli zapít! Máme k tomu oba důvod, objednáme si něco,“ pravil muž.

„Mám lepší návrh!“ řekl Ragy. Odešel k výčepu a přinesl celou láhev tuzemského rumu.

Ten večer se nedostal daleko. Vlezl si do spacáku na trávníku za hospodou. Muže se kterým si vzájemně

posloužili za vrbu a dobře popili, už nikdy nepotkal. Se Sochou, který si jako šéf zájezdu také užil svoje, nepromluvil dva roky. Tak dlouho mu trvalo než uznal, že to na bulharské skále nepodělal.

*

*

*

Každé nedělní odpoledne mělo v Ostrově neopakovatelné kouzlo siesty. Za pátek a sobotu bylo nalezeno dostatek cest. Do skal už nebylo nutné pospíchat. Pokud se tam někdo vypravil, tak jenom na některou z vyhlášených lahůdek. Panovala atmosféra poklidu násobená dobrým pivem. Ragy seděl na terase. Hovořil s několika horolezci z Jičina. Viděl se s nimi celý víkend ve skalách i při lezení. Sedávali každý večer v restauraci jako jejich skupina. Některé by dokázal pojmenovat přezdívkou či dokonce jménem. Není to nic překvapivého. Společenství lezců v průřezu několika generací se mezi sebou většinou zná. Potkávají se ve skalách, na zájezdech, nebo při vyjíždkách do jiných oblastí.

Byli to dva ženáci, ale každý z nich, měl sebou přítelkyni. Chodily s nimi do skal a někdy si dokonce i něco vylezly. Všichni obývali pronajatou chatu ve které společně nocovali. Ragy zaznamenal, že hoši se s dívkami rozloučili s tím, že za chvíli pojedou také. Ženy pak odjely autem zvlášť. Ostražití spiklenci dodržovali principy utajení. Zanedlouho uviděl jak Jičíňáci zaplatili a odevzadali klíče od chatičky. Pak přinesli kletry a začli je nakládat do auta. Ragy si uvědomil, že by se mohl svézt s nimi. Odhodlal se k otázce: „Jedete domů přes Turnov?“
„Jasně, za chvíli vyrazíme.“

„Svezete mně?“

„Přines si batoh a nalod' se,“ navrhl jeden z hochů.

Ragy zaplatil, popadl kletr a přihnal se k autu. Nacpal ho s potížemi do kufru, který už byl téměř plný. Chystal se nasednout k pasažéru který seděl uvnitř.

„Počkej, nesedej si. Budeš řídit!“ přikázal jeden z hochů a strkal mu do ruky klíče od vozu.

„Hele já neznám tvoje auto. Proč bych měl řídit?“

„My jsme trochu unavený!“

„Ale to já taky.“

„Celej víkend jsme lezli,“ pokračoval hoch.

„Víš kolik jsem toho vylezl já,“ ošival se Ragy.

„Pak jsme chlastali v hospodě skoro až do rána.“

„Taky jsem nějaký ten galon vypil.“

„My měli sebou ženský,“ řekl řidič a znova nabídl klíče od auta. Usmíval se od ucha k uchu. Ohlédl se na svého kolegu, který se začal lehce pochechtávat. Ragymu začínalo docházet, že se stal terčem nějakého žertu. Rozhodl se, že ho nedostanou. Zamračil se a řekl nedůtklivě: „Já nemám ženskou a co má být?“

„No právě. My museli šukat, zatím co ty jsi mohl odpočívat.“

Oba konspirátoři se rozesmáli nahlas. Řidič otevřel dveře. Svalil se na zadní sedadlo jako těžký žok.

Na to se nedalo vhodně odpovědět. Ragy rezignoval. Posadil se za volant. Rozjel se velmi zprudka. Hnal se úzkou cestou k silnici jak závodník. Ohlédl se na svůj náklad. Očekával protesty na razantní zacházení s vozem. Spatřil, že oba hoši během těch pár vteřin usnuli s blaženými úsměvy na rtech. Vypadali jako nemluvnátka, kterým se zdá o matčině prsu. Nebo o milenkách?

*

*

*

„Ty Yosemite jsou Mekou horolezců,“ řekl Kika a na potvrzení svých slov si přikývl.

„Jsou tam skály jaké se nikde nevidí a který horolezec se tam nepodíval, měl smůlu.“

„Když jsem si chtěl prohlídnout El Kapitána, zaklonil jsem hlavu a koukám na tu šílenou vejšku, trochu jsem odstoupil a málem mne přejelo auto,“ ozval se Sindel, který před léty krásný Národní park navštívil.

„Prý tam jsou medvědi?“ otázal se Ragy.

„Museli jsme dávat pozor,“ potvrdil Sindel. „Je jich hodně a pokud si chceš postavit stan můžeš počítat s tím, že tam v noci budou brouzdat.“

„Říká se, že jsou docela hodný?“ pravil Kika s nedůvěrou v hlase.

„Asi ano, ale věř tomu!“ Zasmál se Sindel znalecky a dodal významně: „Občas někoho sežerou, jindy zase roztrhají.“

„To s tím ti rangeři nic nedělají?“

„Když někoho medvěd zabije nebo poraní, tak ho chytěj a má to spočítaný!“

„Tomu mrtvému člověku to asi moc nepomůže,“ zasmál se Kika. Hoši seděli v hostinci. Přípravovali výjezd do USA. Před každým stál na stole pulitr piva a vedle něj notes a tužka. Rozdělovali si úkoly. Co kdo sežene a co je potřeba zajistit.

„Pasy pošleme na americkou ambasádu, každý musí vyplnit dotazník, oni si nás prověří a pokud se jim nebude něco líbit, tak ho amíci nepustějí,“ konstatoval Kika. Před každého položil dotazník.

„Ambasáda na to má asi tři měsíce! Potom uvidíme,“ přidal.

„Hele, na tý cestě co tam budeme lézt, je prý kyvadlový

traverz?“ otázal se Ragy.

„Nikdy jsem ho nelezl, jen jsem o tom slyšel“ ozval se Sindel.

„Ani jeden z nás, nic takového nezná,“ šeptnul Ragy se zřetelnou obavou

„Prý to není těžký,“ ujišťoval Kika. V jeho hlase však žádné nadšení nebylo.

„Jak takový kyvadlový traverz vlastně vypadá?“

„Vylezeš co nejvýše a založíš tam lano. Pověšíš se do něj a rozeběhneš se po stěně, až se dostaneš na místo, odkud můžeš pokračovat.“

„Brr,“ oklepal se Ragy. „Takže máme pět věcí o kterých moc nevíme. Zda dostaneme všichni víza, potom medvědy, kyvadlový traverz, letenku a jestli nás bude čekat Dan na letišti v San Francisku.“

Starosti mu však nedělaly všechny záležitosti, které právě uvedl. Stěžejní byl pro něj ten traverz. Uvázl mu v hlavě, ačkoli nebyl kyvadlový. Před řadou let se mu podařilo důkladně se proletět kolem celé skály, následkem dlouhého setrvávání na místě. Stalo se to na Funkeho cestě na Kapelník.

Kika přelezl dlouhý traverz bez problémů na jeden zátah. Liboval si dokonce, jak to udělal snadno. „Je to jen krapánek těžší, ale jak to přejdeš poznáš, že je to vlastně lehké,“ pronesl nonšalantně.

Za hranou nebyl vidět. Nedalo se poznat nakolik svá slova myslí vážně. Ragy neměl svůj den. Aby mohl do skal, musel požádat svoji ženu, aby za něj vzala službu. Stále se cítil být v zaměstnání a nebyl se schopen odputat.

Potlačil pochybnosti a zvolal jasným tónem: „Už se valím!“ Netušil, že za okamžik to bude pravda.

Jméno Funke dobře znal. Měl k němu velký respekt. Slyšel co se o tom traverzu a jeho tvůrci říká. Slyšel

dokonce, že to byl esesák, který snad věděl tom, že se Joska Smítko skrývá ve skaláku před gestapem. Jako horolezec neudal svého kolegu??! Či snad spolulezce? Stále doufal, že se najde historik, který dokáže tuto doměnkou potvrdit nebo vyvrátit. Nastoupil do vyhlášené cesty starého německého mistra s nervozitou. Násilím se nutil ke klidu. Hned na prvním metru se zastavil a nevěděl jak dál. Potlačil rozbourené nervy a rozhodl se, že si postup důkladně promyslí. Hloubal a hledal vhodné místo pro nohu. Trčel dlouho na mizerných stupech pro nohy. Celé tělo musel držet rukama. Zabral se natolik, že si nevěšiml, že se mu levá ruka, která držela většinu jeho váhy, začíná chovat divně. Když si uvědomil co se děje, bylo pozdě. Prsty se mu pomaličku rozvíraly. V mžiku pochopil, že ten pohyb nedokáže vůlí ovlivnit a že pád je neodvratný. Podíval se na prověšené lano před sebou. Bude to dlouhý pád, ale asi přežiju!

Nestačil svého spolulezce varovat. Vzlétl do prostoru jako vyplašený pták. Prohnal se kolem rohu skály. Plachtil jako kavka celou šířku mohutné věže. Těsně před nárazem dal ruce a nohy před sebe. Na vteřinku se mu ulevilo. Ten náraz v pohodě zbrzdím, řekl si. Pak ho přetočilo napružené lano. Narazil do skály plnou silou ramenem a bokem.

Když za dvě hodiny poté chtěl odjet na kole ze skaláku zjistil s překvapením, že pro bolest nedokáže nasednout. Do služby se dostal pěšky po notném zpoždění. Byl rád, že se může, aspoň o kolo opírat.

Jinak dopadl Palme, když se zřítíl z diretisimy na stejné skále. Naštěstí nebyl vysoko. Dopadl do písku s tlumeným zaduněním. Nic se mu nestalo, ale byl notně otřesený. Opřel se o pařez a zavřel oči. Vše zahlédla skupinka

turistů. Přihnali se k hochům. Jedna žena se prohlásila za zdravotnici. Tázala se, zda se lezec zranil. Jeho kolega, který viděl, že je v pořádku odpověděl za něj: „Není mu nic! On jenom, takhle straší turisty.“

Zdravotnice vytřala otřesenému muži políček a rozzlobeně řekla: „Víte jak strašně jsem se lekla?“

Na takové lapálie myslel Ragy ve chvíli, kdy se začalo o lezení v USA hovořit. Byl zvědavý co řekne jeho přítel.

„Dan je jistě, bude tam. A traverz je snad ležitelnější,“ potvrdil Kika. „Také tam prý prodávají sprej proti medvědům, nebo se má dělat velký hluk, to prý nemají rádi a utečou,“ pokračoval.

„Taková rada nevypadá příliš důvěryhodně,“ ozval se pochybovačný hlas Ragyho.

Kika odpověděl s přehledem: „Já myslím, že u lezení nebudou problémy. V údolí se zdržuje dost lidí a medvědi se jich budou bát, horší to budeme mít na tom treku, který si tam chceme dát.“

Sindel se musel připomenout radou: „Když tě medvěd zaskočí u jídla doporučuji, aby jsi před ním neutíkal, a nechal jídlo na místě. Neotáčel se a jen pozpátku, pomalu ustoupil dozadu.“

„Nejlépe s poníženou poklonou,“ zasmál se Kika. Zamyslel se, poškrábal na hlavě a polohlasně dodal: „Jenomže oni mají čich jako pes a utíkat dovedou skoro šedesátkou.“

Ragy povzdychl. Ještě nás tam sežere medvěd, pomyslel si.

„Zásoby potravin se mají dát do batohu a pověsit na provaz aspoň pět metrů vysoko mezi stromy a nejméně tři metry od kmenu na kterém to máš přivázaný,“ zakončil Kika.

Bylo na něm vidět, že považuje záležitost s medvědy a traverzem za prodiskutovanou. Rozjasnil tvář a rozesmál se s opravdovým potěšením. „Pánové, po starostech budeme mít, až se letadlo s námi všemi, odlepí od země!“

*

*

*

Sausalito se jmenuje přístavní čtvrť blízko proslavené Zlaté Brány. Oba názvy připadaly hochům poněkud nepatřičně. Sausalito nezní příliš anglicky. Nevěděli k jakému jazyku je zařadit. Golden Gate je anglické pojmenování bezesporu, ale nejedná se o bránu ale o most! Budu muset jako olýsalý stařešina uscdnout do školní lavice a naučit se řeč, pomyslel si Ragy. Tady vidíme samou podivnost. Za pár dní pojedeme do Yosemite, což je další záhadný název, který také nepřipomíná malebnou angličtinu. Naštěstí jej vysvětlil Dan./Čekal na letišti jak slíbil. Pomohl zařídít zapůjčení aut./ Řekl, že když přišli do oblasti první osadníci, setkali se tam s indiány. Otázali se, jak se kouzelný přírodní kout jmenuje. Odpověď zněla nějak podobně jako Yosemite. Indiánský, jak se všichni domnívali - původní název, se ujal. Teprve později se dozvěděli že překvapený domorodec řekl cosi ve smyslu: Ten bílej muž je hrozně šerednej!

Výprava postavila své stany na odlehlem tábořišti nedaleko San Franciska. První výlet směřoval samozřejmě na vyhlídku ke Zlaté Bráně. Dlouho tam postávali, přemožení dojmy. Hleděli dolů na technickou lahůdku a město za ní. Většinu života prožili v zemi ve které si mohli být jisti, že se nikdy do USA nepodívají. Teprve

sametová revoluce jim přinesla možnost cestovat.

Posvátnost okamžiku navýšil Sindel. Sklesl na kolena a políbil zem. Potom se postavil a řekl: „Slíbil jsem si, že když se sem ještě jednou dostanu, tak tomu místu dám hubana!“ Není to básník?

Večer vyrazili autem do Sausalita. Jedná se o docela nóbl místo. Vilová čtvrť v přístavní oblasti. Takový pojem nevzbuzuje dojem luxusu. Jenomže poskytuje útočiště jachtám, což je záležitost pro zazobané a bohaté lidi. Pochopitelně, že tu nenajdete jeřáby, kontejnery a mohutné nákladní lodě.

Během procházky si návštěvníci uvědomovali výjmečnost a kouzlo okolí. Vyšperkovaná obydlí, obchody a dokonce umělecká Galerie. Před jednou hospodou stálo nádherné červené Ferrari. Příležitostí vidět takové auto zblízka, nebývá mnoho. Hoši ho šli nenápadně okouknout. Strůjcem vývoje dalších událostí se stal Pokr. Zašel se podívat do hostince. Vrátil se za chvíli ve stavu emotivního nadšení.

„Hraje tam nějaká kapela, musíme tam jít!“ vykřikoval.

„To asi nebude místo, vhodné pro naše peněženky,“ ozvali se hoši.

„Kdepák! Normální hospoda. Poslechneme si americké muzikanty!“

„Dobrá půjdeme, ale jen pokud nebudou chtít za produkci nějakou horentní přírážku!“

Vešli dovnitř. Okamžitě se tam ujali. Pravý jenkýjský pub je překvapil příjemným prostředím. Nebyly tu chromované židle a zrcadla na stěnách s přebujelým osvětlením. Naopak tu vévodilo šero. Pocit pohody umocňoval veliký, dřevěný barový pult. Prostě místo, kde se okamžitě cítíte být v pohodlí a pohodě. Jakmile se ozvaly první hudební

variance, chytil se každý příchozí. Asi proto tu bylo narváno. Muzikanti byli jen tři. Náladu podbarvovala pohledná kytaristka, která zpívala příjemným altem a sama se doprovázela. Nebyl to rybný šraml, ale duchovní a estetická záležitost.

Pokr byl u vytržení. „Opravdová americká kytara. Úžasný tóny!“

Chodil se zblízka dívat, jaké akordy tam kytaristka dává. „Ta ženská válí!“

Kika, Sindel a Ragy sdíleli nadšení s ním. Chodili se rovněž dívat na umělkyni zblízka. Dokonce častěji než jejich muzikální kolega. Obdivovali však něco jiného. Mladičká dívka měla na sobě vypasované kalhoty. Ve spojení s formovaným hudebním nástrojem tvořila její štíhlouňka pánev další umělecké dílo.

„Jáú, jáú,“ komentoval tu krásu Sindel. Ragy si řekl, že jeho přezdívku bude muset změnit na Básníka.

V takovém prostředí čas ubíhá rychle. Posluchači měli pocit, že tu strávili pouze chvíli. Pokročilá hodina je však donutila k odchodu. Věděli, že pochod od zaparkovaných aut až na tábořiště, není krátký.

Pokr odchod viděl pesimisticky: „Já tady zůstávám, takovou lahůdku si nemůžu nechat ujít,“ oznámil.

„Kde přečkáš zbytek noci, až to skončí?“ ozvali se hoši nedůvěřivě.

„Někde v přístavišti si najdu místo a vyčkám na svítání,“ ozval se pevný hlas. Muzikantský labužník významně ukazoval na svoji nepromokavou žlutou bundu. „Obléknu si k ní kalhoty a přespím v pohodě! Ráno přijdu.“

Charakteristické Pokrovo pojetí! Jiný by měl problém. Za pár dní si jakoby mimochodem, stihne s Ragym vystoupat na Mont Whitney.

Společnost vyrazila na tábořiště bez něj. Cesta se vlekla, takže po příchodu na místo, všichni rádi zalehli. Ragy, který obýval stan se zaujatým hudebníkem, zůstal sám.

Za ranního šera musel jít močit. Postavil se k okraji lesa. Překvapil se jak hlučný je tam život. Spousty cikád, brouků, ptáků a množství neznámých tvorů vydávalo kakofonii zvuků. Lišily se tak moc od tichého středoevropského lesa, až působily strašidelně. Rád se vydal zpět. Když vcházel do stanu, zahlédl Pokrův výrazný jachtařský komplet.

„To už jsi tak brzo zpátky?“ otázal se překvapeně šeptem, protože nechtěl probudit ostatní spáče.

Majitel oslnivě žlutého oblečení se tvářil poněkud vyjeveně. Začal šeptat: „Našel jsem si takový dobrý místo v přístavišti a zalehl jsem. Hezky si podřimuju, když na mne najednou svítí reflektor a nějaký chlapi s namířenými revolvéry, anglicky křičí ať dám ruce vzhůru. Hned jsem s nima podpíral oblohu a koukám, že to jsou policajti. Když jsem jim vysvětlil co tam dělám, tak strčili bouchačky do pouzder a naložili mne do auta s tím, že prej je tam příliš nebezpečno. Dovezli mne až sem!“

*

*

*

„Kterej pitomec tady celou noc mlátil do nějakého železa,“ stěžoval si Ragy po první noci strávené na tábořišti nad Yosemitekým údolím. „Nedalo se pořádně spát!“

Žádný pitomec! Medvěd to byl!“ odpověděl Kika. „Oni tady mají kontejner do kterého se odpadky dávají takovým překlápěcím víkem, aby se tam zvířata nedostala. Člověk na to hned přijde, ale medvěd ne.“

„Cítil tam jídlo. Nemohl se dostat dovnitř a celou noc to

zkoušel,“ ozval se Sindel.

„Takže je to pravda, že se tu běžně vyskytují,“ řekl Ragy. Sindel se zasmál z pozice zkušeného a vyslovil proroctví: “Tohle nic není, teprve na tom treku si je užijeme. My jednou spali na odpočívadle schovaní pod autem a on tam po nás šmátral pazourou!”

Lezci se během snídaně připravovali na prohlídku Royal Arches, které chtěli vylézt v následujících dnech. Ten název znamená Královské oblouky. Při pohledu zdola se přes celou stěnu táhnou dlouhá, výrazná žebra. Tvořily inspiraci k takovému pojmenování.

Rozhodli se, že nebudou nic odkládat. Hned příští den vyrazí. Zašli pod nástup a zkoušeli lézt v nepříjemném, kluzkém komínu, kterým začíná výstup. Shodli se, že pokud bude pokračování ve stejném duchu, tak se nebude jednat o snadnou záležitost. Vzpomenuli také na kyvadlový travers. Teď když byli dobře nastartováni, nevbuzoval takové obavy, jako doma.

„Prostě uvidíme, až tam budem!“ konstatoval Kika.

Večer nastalo balení. Ragy se rozhodl, pamětliv na Bulharskou Vracu, že tentokrát se nedá zaskočit a vezme si sebou čtyři litry vody. Upevnil na bejsbolku šňůrku, aby mu nepadla dolů. Stejně si zajistil sluneční brýle. Ostatní si počínali podobně. Dávno nebyli nováčci. Přesně věděli co je potřeba.

Brzy ráno stálo pod nástupem šest lezců. Bude se lézt velký kolehoz. Čelo obsadí Kika. Ostatní budou vzlínat a vzájemně se dotahovat za ním.

Po první délce, kluzkým komínem následoval překvapivě pohodový terén. Nezvyklá americká klasifikace o které se vedly dlouhé diskuze, poskytovala přesně tolik, co se od ní očekávalo. O číslíčko víc a pohoda by se změnila v dřinu.

Během čekání na štandech bylo stále na co hledět. Údolí je nesmírně malebné. Nad řekou Merced se zvedají kolmé zdi. Naproti se tyčí Middle Cathedral Rock a Half Dome na který se za pár dní, hoši vydají také.

Sindel se tou podívanou tolik povzbudil, že si stříhl jednu délku. V nádherné expozici po hladkém žeburu. Po zbytek výstupu a následující dny nepřetržitě plesal: „Vyvedl jsem si nejhezčí kousek co tam byl!“

Když konečně spatřili kyvadlový travers, každý zpozorněl. Po prohlídce však vypadal naprosto srozumitelně.

„Tady se pověsím na lano. Rozeběhnu se po té hladké zdi. Zastavím se nahoře na tom balkónku. A bude to!“ řekl Kika.

„Jenom jestli je tam dobrý chyt,“ řekl Sindel.

„Něco tam být musí!“ opáčil nabuzený lezec. Nikterak neotálel a skočil. Rozeběhl se po stěně až ho setrvačnost vynesla k balkónku. Vteřinku zaváhal a potom se pevně zachytil.

„Čeho se tam držíš?“ otázali se napjatí přihlížející. Neviděli na jeho ruce a mysleli si, že se jedná o zlomový bod, který jim přinese potíže. Kika se zastavil, naklonil hlavu dolů a nasadil na tvář úsměv.

„Je tu pevné madlo. Nedá se z toho spadnout,“ pronesl v pohodě a rozptýlil tak všechny pochyby.

Zbytek lezení proběhl v podobném duchu. Starost přinášel pouze sestup. Do údolí je pořádně daleko. Blížil se večer a hrozilo, že budou muset bivakovat. Nebyl by to sice problém, ale nevídané zdržení. Také lahve s vodou ukazují svá dna. Ragy se rozhoduje, že na další výpravu v horkých Yosemitech vezme šest litrů!

Krizi řeší dva Amíci, kteří křížují výstupovou trasu. Tlasta, která zde zdatně oprašovala svoji školní angličtinu s nimi

hodila řeč. Potom oznámila: „Prý se to dá slanit!“
Devětkrát plná délka lana zkracuje cestu natolik, že po-
večer všichni přistávají na pevnou zem.

*

*

*

Výprava si sbalila věci a vydala se do Yosemitekého Waley. Auta z půjčovny sloužila dobře. Nezvyklé bylo jen automatické řazení. Fungovalo pohodově. Jenom při nejvyšší rychlosti si lehce škobrtlo. Našinec si však připadá divně, když se nemusí o nic starat.

„Cítím se jako na elektrickém vozíku pro invalidy,“ konstatoval Sindel.

„Kdepak, to je jenom vychytávka pro neschopné američanky co neumějí řídit,“ oponoval mu Lošek. Většina měla podobný názor, protože se jeho poznamce zasmála.

„Teď si od řízení odpočínate. Pojedeme schutlebusem pod nástup na Half Dom,“ oznámil Kika zprávu o autobusu, který pendluje údolím každý den a zdarma převáží turisty. Na Half Dome se všichni těšili. Jedná se o horu jejíž jednu polovinu ubrousil ledovec kdysi v druhohorách.

Vznikl tak nezvykle vypadající monument, který přitahuje zraky každého, kdo sem zavítá. Ono je celé údolí monumentální, ale Half je jedinečný stejně jako El Capitan jehož 1 200 metrů vysoká stěna, uvádí jeho začátek. Celý masiv je tak rozlehlý, že si nikdo neuvědomuje kolik pojme horolezců. Projevuje se to v noci. Pokud někdo zabliká baterkou, rozsvítí se ve stěně spousty světélek, které mu odpovídají. Jsou od

bivakujících lezců, kteří se chystají k přenocování. Pojímají to jako velkolepou záležitost. Uléhají do speciálních skládacích lůžek nebo hamak. Dalekohledem za dne je možné sledovat, jak visí na skobě jako prapodivné ptačí hnízdo. U každého je připevněn žlutý plastový kyblíček. Jeho přítomnost je nutná a dokonce kontrolována rangery. Je určen k vy-měšování a běda pokud by chyběl. Nesmí chybět ani vak na vodu. Namáhavé lezení, suchý vzduch a spousta těžkého materiálu nutí lezce nést sebou desítky litru. Potkat pod nástupem amerického borece, stojí za podívanou. Každý má na zádech nesmírně velký batoh, jež mnohdy bývá větší než jeho nosič.

Současnému skalnímu lezení vévodí Američané, kteří uvádějí tón v extrémním pojetí tohoto sportu. Výrazně přispěli k rozdělení na jednotlivé disciplíny jako ku-příkladu bouldering. Název vznikl jako memento oblasti jejíž přilehlé městečko se jmenuje Boulder. Tady v Yosemitech a jiných zdejších lokalitách, vznikla řada vylepšení v technice lezení, jištění a použitých materiálech, které zpětně pronikají zpátky do Evropy, kde kdysi měly premiéru. Návštěva obchodu s horolezeckými potřebami byl zážitek, který hochy zaujal. Někteří hejblátka spatřili poprvé v životě.

Dnešek je určen k nástupu pod Half. Jedna část výpravy zítra vystoupí na vrchol západní cestou, Pokr, Mara a Ragy půjdou jinudy, normální feratou.

Nad hranou vodopádu na náhorní rovince probíhá první zastávka. Voda říčky je tak průzračná, že jen málokdo do ní nedokáže skočit. Nostalgický ráz odpočinku dává Tlasta, která včera večer na ohni upekla karbanátky. Chutnají skvěle a úžasně voní, že je nutné je sníst, aby

nepřilákaly medvědy.

Při dalším pochodu nastávají mírné zmatky. Výprava, která se ztratila, hledá cestu ke ztracenému jezeru Lost Lake. Naprosto příznačné!

Nakonec je nalezeno až po zdlouhavém bloudění. Je totálně vyschlé. Proto se mu tak říká. Vhloubení ve kterém se nalézalo je dnes porostlé rákosem a vysokými travinami, které ve sluneční záři nažloutle svítí.

„Fantastická podívaná,“ komentuje výhled Sindel.

„Pojďte se všichni podívat co jsem našel,“ přerušuje ho Lošek.

„Je to jenom obyčejný hovno,“ volá Ragy.

„Žádný hovno, ale medvědí trus!“ poučuje všechny všímavý nálezce. „To je důležitá stopa!“

„Takže koukat kolem sebe a chovat se opatrně,“ upozorňuje Kika.

„Bacha na medvědy,“ potvrzuje Lošek.

Další pochod končí pod nástupem do lezecké cesty. Bivak je zřízen na skalní hraně pod Halfem. Zapadající slunce zde rozzářilo horské vrcholy. Zdá se, že zalehlo na skalách protější strany údolí, které se pod nimi ztrácí v nadcházející tmě. Všichni se shromažďují na hraně nad potemnělou propastí a jejich siluety mizí v zlatavém načervenalém světle.

„Nejkrásnější západ slunce, jaký jsem zažil,“ šeptá básník výpravy Sindel. Všichni mlčí, protože si myslí totéž.

*

*

*

Vylézt na Half Dome se zdařilo. Obě skupiny se bez potíží setkaly na vrcholu. Po nutném jednodenním odpočinku nastala chvíle, kdy se mohlo přikročit k další naplánované lahůdce, jakou je několikadenní trek.

„Jedno auto ponecháme v údolí a druhým autem se na dvakrát přepravíme do místa odkud vyrazíme na stezku Johna Muira,“ oznamuje Kika strategii, která byla večer dohodnuta. „Až se vrátíme tak se stejným způsobem přepravíme na tábořiště.“

Zní to jednoduše, ale skutečnost je zdoluhavá. Představuje nepřijemné čekání, než se výprava osmi lidí ocitne v Tulumne Meadow. Tam začíná první den treku.

O humornou úvodní etudu se postaral Ragy, který zastavil rangerku, která náhodně procházela kolem. Byla to od něj drzost, pokoušet se získat informaci, odkud začíná John Muir weg se slovní zásobou asi dvaceti anglických slov. Ochotná žena se snažila porozumět a poradit. Vše vázlo na výslovnosti jména objevitele Yosemite – John Muir. Ten zajímavý přírodovědec přesvědčil tehdejšího prezidenta USA Woodrova Wilsona, že tento neobyčejný kus země je třeba chránit. Díky jeho snaze, tak lidé zaznamenali vznik jednoho z prvních Národních přírodních parků na světě.

Naivního tazatele nenapadlo, že v angličtině se jméno Muir vyslovuje jako mjür, zatímco on trval na mujrovi. Tomu samozřejmě rangerka nerozuměla. Nakonec došlo k vysvětlení a shodě, ale zbytek výpravy se mezitím mohl potřhat smíchy.

Poté následoval pochod až do podvečera. Zdálo by se, že zdoluhavé putování bude únavné a stereotypní, ale opak se stal skutečností. Neponičená příroda poskytovala přehlídku jedinečných pohledů. Krajina vypadala jako ilustrace k dobrodružnému románu. Smy, jeleni, jiná zvířata a cizokrajní ptáci, dokreslovali celkový ráz. Hotový kýč! Jenomže přírodní scenerie kýčem být nemůže. Těsně před příchodem ke Katedral Lake, přišlo vyvrcholení

v podobě červeně svítící louky v paprscích zapadajícího slunce. Každý byl ohromen a přemýšlel o jaké zvláštní květiny se jedná. Teprve po bližším prozkoumání bylo zjištěno že červené kytičky jsou vlastně zakrslé břízky. Průvodní jev, projevující se vysoko v horách.

Výprava po příchodu stihla připravit nocleh, těsně před příchodem tmy. Bivak byl zřízen na kamené plošině. Stromy, které z ní vyčnívaly byly použity k zavěšení potravin proti medvědům. Když se lano natáhlo všichni hleděli do výšky s pocitem, že je vše dobře zabezpečeno. Jen jeden člen výpravy, nebyl spokojen.

„Nevím jestli bychom ty konzervy ke snídani neměli pověsit nahoru také?“ ozval se Kika.

„Skrz ten plech, přece medvěd nemůže ucítit, že tam najde něco k žrádlu,“ řekl Lošek.

„Dáme je tady na ten vysoký balvan. Tam je určitě žádné zvíře neobjeví,“ dodal Sindel.

Na potvrzení, že příchod medvěda je reálný se nedaleko od nich ozval strašlivý řev. Nocovala tam skupina Amíku. Uplatňovali v praxi, doporučovanou metodu, jak donutit medvěda k odchodu.

Začal vanout nepříjemný vítr a objevil se stále se zvyšující chlad. Hochy donutil přerušit doutníkovou siestu. Stále se stupňoval až se v noci změnil v mráz. Nastala zima s jakou nikdo nepočítal.

Než se Ragy uložil ke spánku, vzal svůj benzinový varič a umístil ho asi metr od své karimatky. Jestli z této strany přijde medvěd, tak mu benzin nebude vonět a odtáhne pryč, pomyslel si. Svoji plastovou láhev s pitím dal hluboko do pukliny ve skále. Oblékl na sebe všechno co sebou měl. Zalehl do letního spacího pytle a nohy vrazil do batohu. Mráz přitvrdil a všechna tato opatření se

projevila jako nedostatečná. Klepal kosu jako nikdy. Spánek nechtěl přijít a pokud ano, tak pouze na chvíli. Za svítání, po čtvrté hodině ráno v době kdy mráz vyvrcholil, zaslechl zvláštní zaskřípání. Otevřel oči a spatřil medvěda baribala půl metru od sebe. Svýma drápama zavadil o vaříč a vytvořil tak zvuk, který ho vzbudil. První dojem bylo zklamání, očekával grizzlyho, který je mnohem mohutnější. Ale i tak se neodvážil pohnout. Skoro nedýchal, když obrovitá tlama čenichala kolem něj. Divoký tvor prozkoumával vaříč. Benzin mu opravdu nevoněl, lehce si odfrknul a vydal se kousek vedle. Pozorovateli se ulevilo, když viděl že se predátor vzdálil. Ten mezitím ucítil láhev na vodu ukrytou ve skalní puklině. Několik okamžiků se marně pokoušel dostat svoji tlapu dovnitř.

Ragy lehce a neslyšně šťouchl do Pokra. Ten pravděpodobně také nespal protože ihned otevřel oči.

„Máme tu medvěda,“ šeptal Ragy. Očekával, že oslovený bude zvíře pozorovat. Velmi se překvapil reakcí, která následovala.

„Hned si vezmu kameru,“ ozvalo se mu téměř neslyšně nazpět.

Je třeba poznamenat, že Pokr se ujal role kameramana výpravy. Posedlý tou funkcí myslel jak vše nafilmovat. Snažil se zachytit všechny stěžejní okamžiky pobytu. Do své úlohy se tak vžil, že neustále něco natáčel. Neohroženě lovil záběry. Skutečností je, že se mu dost dařilo o čemž svědčí krátký šot, ve kterém zachytil i tuto návštěvu mohutného zvířete.

Ráno po probuzení bylo celé okolí pokryté námrazou. Mráz stromy a louku vyzdobil šedivě bílým příkrovem. Okolí bylo ukryté pod ledem, který praskal pod nohama

při každém kroku. Nikdo to nevnímal. Všichni hovořili o překvapivém návštěvníkovi.

„Sežral moje fazole co jsem měl na ráno!“ stěžoval si Kika.

„Ukradl mi konzervy a vypil mé pivo,“ konstatoval Lošek, který jako velký konzument tohoto nápoje o sobě říkal, že je vlastně jen takový průtokový ohříváč. Pokračoval pohoršeně: „Nikdy bych nevěřil, že ti syčáci vědí, že v plechové konzervě najdou něco dobrého!“

Největší zážitek měl pochopitelně básník Sindel. Pozoroval medvěda, když si otvíral konzervy, a prozkoumával co dalšího by našel k snědku.

„Byl tak blízko, že jsem se ho mohl dotknout. Já se vlastně líbal s medvědem!“ vykřikoval emotivní poeta. „A na rozloučenou si ten lump vzal moje sardinky!“

*

*

*

„Musím nalézt toho přítele co jsem s ním udělal provýstup na Adonise,“ konstatoval Ragy zasmušile. Léta mu vadilo, že se svým prvním spolulezcem ztratil kontakt. Naposledy ho spatřil jako čerstvého absolventa uznávané Karlovy univerzity v Praze.

„Proč chceš hledat člověka, kterého jsi viděl naposledy před více jak čtyřiceti léty?“ podivila se jeho dcera Lucy.

„Byl to můj nejlepší dětský kamarád, až na práh dospělosti. Pravděpodobně bychom se přátelili dodnes, kdyby nás život nezanesl jinam.“

„Co mu povíš když ho najdeš?“

„Řeknu mu, že mne velmi ovlivnil v mém dětství. Já byl jen takový kluk, který nevěděl jak se vydat do světa.“

„Je to pro tebe důležité?“

„Moc důležité! On svoji životní cestu viděl a krácel po ní neochvějně už od dětství. Já díky němu pochopil, že se musím změnit. Také mu povím, že se nikomu nepodařilo na naši skálu, udělat další cestu.“

„Bude ho to po tak dlouhé době zajímat?“

„Určitě ano, ale je asi bezpředmětné o tom mluvit. Dnes platí ochrana osobních údajů. Není možné, cokoli se o něm dozvědět.“

„Tak si ho vygoogluj!“ řekla Lucy.

„Proč by měl být v Googlu?“

„Tam je každej!“ odpověděla s jistotou v hlase.

„To bych tam musel najít také sebe,“ zasmál se Ragy. Byl si jistý, že něco takového není možné.

„Jestliže používáš internet a máš tam adresu, tak tam budeš!“

Ragy kroutil nedůvěřivě hlavou, ale pak si pomyslel, že dceru přesvědčí. Usedl k počítači a zadal potřebné údaje. Když se po několika vteřinách objevilo jeho jméno a internetová adresa s odkazem na Facebook, zůstal překvapeně hledět na obrazovku. Bylo mu jasné, že kamarád tam musí být také. Taková výrazná osobnost musela určitě zanechat ve světě svoji stopu. Horečně vytukal do klávesnice příslušné náležitosti. Obrazovka poslušně blikla. Potom se ukázal nápis:

Profesor RNDr Marek Cse, univerzita Camp Davis, USA.
Ztraceného kamaráda o kterém se domníval, že ho navždy ztratil, právě našel.

*

*

*

Léto se hlásilo žhnoucím sluníčkem. Vyhřívalo nově postavenou čtvrt' na předměstí Hradce Králové. Bývalý

Hradečák Ragy si tu připadal jako cizinec.

Teplý vzduch se jen líně pohyboval. Slunečník nad stolem malé zahradní restaurace, poskytoval potřebnou trochu stínu. Seděli tu pod ním dva starší pánové. Marek, skutečný profesor přírodních věd, rozmlouval s kamarádem z mládeži, vulgo falešným profesorem ze zájezdu na Kavkaz.

„Opravdu se nepodařilo udělat další cestu na Adonise?“ otázal se.

„Moc jsme se snažili a nic! Bude patřit k těm věžím na něž vede pouze jedna cesta.“

„Také je to k něčemu dobré! Zůstane pro nás, jako symbol našeho mládí!“

„Jsem zvědavý proč jsi se odhodlal odejít z republiky?“ otázal se Ragy. „Vím, že jsi to tady měl rád stejně jako já.“

„Těch důvodů bylo více, pomínu – li politickou situaci. O ní je zbytečné mluvit, každý ji zažil na vlastní kůži. Chtěl jsem hlavně dělat vědeckou práci...“

„Ano, takový jsi byl odjakživa.“

„Podmínky byly tristní. Každý se potýkal s nedostatkem možností a peněz. Hlavně však neochotou lidí dělat cokoli. Při tom vše maskovat hraným nadšením spojeným s ignorováním vlády jedné strany.“

„To znám,“ sykl Ragy.

„Příkázaná cesta vedoucí k izolovanosti vědy, ekonomiky a lidí!“ zabouřil Marek.

„Na malém socialistickém pískovišti jsme si tu dělali bábovičky a pokoušeli se uvěřit, že se máme dobře!“ konstatoval Ragy.

„Nakonec jsem zakotvil v jednom slovenském přírodovědeckém ústavu. Těšil jsem se, že se konečně bude něco dít.“

„A dělo se?“

„Veškerá činnost tam směřovala k jedinému cíli. Tím bylo nepřetržité předstírání skutečné vědecké práce.“

„Hezky řečeno!“ řetal se Ragy.

„Stalo se to poslední kapkou, kterou přetekl pohár. Už mi nic nebránilo.“

„Ono se to tady táhlo už od našeho dětství. Vzpomeneš si jak jsi do slohové práce napsal, že socialismus jsme vybudovali s boží pomocí?“

„Ined byl průšvih, kde to ten jedenáctiletý kluk sebral,“ smál se Marek.

„Nebo ten poprask s Einsteinovou rovnicí relativity?“

„Bezvadná legrace, kterou prý dokonce řešili někde na sjezdu. Nejhorší je, že se lehkou mohlo stát, že pro pár názorů vyjádřených ve srandičkách nám mohli zatnout vstup do života! Skončili bychom někde v kotelně.“

Ragy vzpomenu na porevoluční osobnosti, které prožily na podobných místech svá nejlepší léta. „Našli bychom tam hodně kamarádů!“ zasmál se a přidal otázku: „Pamatuješ na soutěž v přednesu poezie?“

Marek se ušklíbl. „Všichni recitovali socialistické žvásty. Já jsem si vybral báseň o sebevraždě vojáka a okamžitě následoval další průšvih!“

Ragy se trpce pousmál. „Já se tenkrát divil, že zvítězil člověk co přednášel Baladu o očích topičových. Až později jsem pochopil, že museli nechat vyhrát někoho, kdo přednesl věc od starého, mrtvého básníka – proletáře, než nechat zvítězit oslavné pamflety nebo nepřipustnou sebevraždu v době, kdy se mělo pouze jásat.“

„Většina lidí to možná cítila podobně,“ poznamenal Marek.

Máš stále v oblibě básníka Holana?“ otázal se Ragy.

„Určitě! Ale posunul jsem se dál, dnes můžeme číst autory z celého světa, aniž by byli někteří považováni za závadné

s nutností je zcenzurovat. Dokonce jsem začal poezii psát a později překládat," šeptnul Marek.

„Rozumím ti. Spíše jsi ji psát nepřestal. Přírodovědec a básník, to sedí! Budeš mi muset dát něco přečíst.“

„Jak jsi tady mohl se svými názory přežít Husákovu normalizaci?“ otázal se Marek.

„Stejně jako většina lidí jsem se bránil pasivní rezistencí. Také jsem se upnul na horolezectví. To byly moje mimikry. Ale nechtěl jsem lézt nejtěžší věci a sbírat za každou cenu skvělé výstupy či úspěchy. Léta jsem si vedl lezecké deníky. Dnes odpočívají v zásuvce a tíše si žloutnou. Nikdy je neotevírám.“

„Tomu rozumím! Jsou zbytečné, všechno co obsahují máš v hlavě, odkud ti to nikdo nevezme.“

„Nemusím vzpomínat co se kdy, kde a s kým vylezlo, nebo jaká byla klasifikace. O to mi nešlo. Chtěl jsem být mezi lidmi, kteří dělají ten sport a žijí stylem, který k tomu patří. Poznal jsem spoustu úžasných lezeu a zažil s nimi skvělé okamžiky a hromadu srandy. Viděl jsem je vítězit stejně jako prohrávat, viděl je na dně i na vrcholu, poznal jsem jak se smějí či pláčou. Pořád to byli ti úžasní horolezci

z písku, kteří dokáží překonat cokoli. Chtěl bych o nich a mých zážitcích s nimi napsat. Snad také potěším své kamarády ze skal. Nechej, aby všechny ty hezké vzpomínky někde zmizely a rozplynuly se v zapomnění.“

„Tak to budeš muset opravdu udělat!“ řekl Marek rozhodně.

KONEC
